

EKONOMI- HÖGSKOLAN

Företagsekonomiska institutionen

FEKH49

Examensarbete i organisation på kandidatnivå

VT21

Flickan med den manliga makten

En kvalitativ dokumentstudie om hur Pippi framställs som ledare i *Pippi Långstrump på de sju haven* (1970) och *På rymmen med Pippi Långstrump* (1970)

Författare:

Emma Johansson

Clara Karlsson

Linda Westh

Handledare:

Sverre Spoelstra

Förord

Det har varit väldigt intressant men utmanande att genomföra denna studie. Vi vill tacka alla personer som hjälpt oss under vägens gång.

Framförallt vill ge ett extra stort tack till vår handledare Sverre Spoelstra för inspiration, givande åsikter och intressanta diskussioner vi har haft under studiens gång. Det har varit till stor hjälp och glädje att göra detta med dig.

Fortsättningsvis vill vi även framföra ett stort tack till våra kurskamrater som under arbetets gång läst igenom och bidragit med konstruktiv feedback och nya synvinklar vilket hjälpt oss att ta vårt arbete framåt.

Vi önskar er en trevlig läsning!

Emma Johansson, Clara Karlsson & Linda Westh

30 maj 2021

Sammanfattning

- Examensarbetets titel:** Flickan med den manliga makten - En kvalitativ dokumentstudie om hur Pippi framställs som ledare i *Pippi Långstrump på de sju haven* (1970) och *På rymmen med Pippi Långstrump* (1970)
- Seminariedatum:** 2 juni 2021
- Ämne / kurs:** FEKH49 - Examensarbete i organisation på kandidatnivå, 15 Högskolepoäng
- Författare:** Emma Johansson, Clara Karlsson och Linda Westh
- Handledare:** Sverre Spoelstra
- Nyckelord:** Pippi Långstrump, Genus, Maktbaser, Karismatiskt ledarskap, Populärkultur
- Syfte:** Syftet med denna studie är att öka vår förståelse om ledarskap i populärkulturen genom att undersöka förhållandet mellan makt och ledarskap i karaktären Pippi.
- Metod:** För att uppnå det utsagda syftet och därmed besvara frågeställningen har en kvalitativ dokumentstudie genomförts. Studien har antagit ett abduktivt tillvägagångssätt under framställningsprocess. Slutligen har det använts olika analysmetoder för att tolka och analysera empirin, narrativ analys med inslag av diskursanalys samt olika komponenter för att göra en filmanalys.
- Teoretiskt perspektiv:** Under studien har vi beaktat de sociala konstruktioner som dels är närvarande idag men som även kan ha varit med och påverkat under framställningen av Pippi. Vi har använt oss av French och Ravens (1958) maktbaser samt Webers framställning av karismatiskt ledarskap för att kunna skapa en förståelse för hur Pippi framställs.
- Empiri:** Utvalda scener från filmerna presenteras och tolkas utifrån tre valda teman: karaktärsdrag, egenskaper och könsroller. I vår analys av studiens två utvalda filmer har vi funnit att Pippi framställs som en karismatisk ledare som grundar sig i att Pippi besitter både referensmakt och expertmakt. Vidare fann vi att Pippi framställs som stereotypiskt manlig och det kan i framställningen även urskiljas drag av manipulativt beteende.
- Slutsats:** Till skillnad från de författare som hävdar att vi måste gå bort från föreställningar om karismatisk ledarskap i populärkulturen, anser vi att Pippis karaktär är en framgångsrik motpol även om hon porträtteras på ett stereotypiskt vis. Vad som gör Pippi till bestående relevant är hur hon än idag utmanar den stereotypiska bilden som finns inom det karismatiska ledarskapet.

Abstract

- Title:** The girl with masculine powers - A qualitative document study of the portrayal of leadership in Pippi Longstocking in *Pippi on the south seas* (1970) and *Pippi on the run* (1970).
- Seminar date:** 2nd of June 2021
- Course:** FEKH49 - Business Administration: Bachelor Degree Project in Organization Undergraduate level, 15 University Credits Points
- Authors:** Emma Johansson, Clara Karlsson and Linda Westh
- Advisor:** Sverre Spoelstra
- Key words:** Pippi Longstocking, Gender, Power bases, Charismatic Leadership, Popular Culture
- Purpose:** The purpose of this study is to increase our understanding of popular ideas of leadership by examining the relationship between power and leadership in the character of Pippi.
- Methodology:** To achieve the purpose and to answer the research question a qualitative document study has been conducted. The study has adopted an abductive approach during the process. Several analytical methods have been used to interpret and analyze the empirical data, narrative analysis with elements of discourse analysis and various components has been used to make a film analysis.
- Theoretical perspectives:** In this study, social construction has been taken into account which is present today, but might also have been present during the production of Pippi. We have used French and Raven's (1958) power bases and Weber's presentation of charismatic leadership in order to create an understanding of how Pippi is presented as a leader.
- Empirical foundation:** Selected scenes from the films are presented and interpreted based on three selected themes: character traits, characteristics and gender roles. In our analysis of the study's two selected films, we found that Pippi is portrayed as a charismatic leader based on the fact that Pippi possesses both reference power and expert power.
- Conclusion:** In contrast to authors who argue that we need to move away from notions of charismatic leadership in popular culture, we consider the character of Pippi to be a successful counterfigure even though she is portrayed in stereotypical fashion. What makes Pippi of enduring relevance, is how she still challenges the stereotypical image that exists within charismatic leadership.

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Problematisering	2
1.2 Syfte och frågeställning	3
1.3 Studieobjekt	3
1.4 Disposition	4
2. Ledarskap i centrum	5
2.1 Utvecklingen av synen på ledarskapsteorier	5
2.2 Makten som ger möjlighet att påverka	6
2.3 Karismatiskt ledarskap	9
2.4 Stereotypiska könsroller	10
2.4.1 Könsförskjutningen i det karismatiska ledarskapet	11
2.4.2 Kvinnliga ledare tar plats i populärkulturen	12
2.5 Argumentation för brister i teori	13
3. Metod	14
3.1 Kvalitativ dokumentstudie	14
3.2 Vetenskaplig utgångspunkt	15
3.2.1 Socialkonstruktionistiskt förhållningssätt	15
3.2.2 Abduktivt tillvägagångssätt	15
3.3 Urvalsprocessen	16
3.4 Analysmetod	17
3.4.1 Konstruktion	18
3.4.2 Narrativ analys med inslag av diskursanalys	18
3.5 Analysens tillvägagångssätt, sortering och reducering	19
3.6 Avgränsningar	20
3.7 Kvalitetsbedömning	21
4. Empirisk analys	23
4.1 Killgissande besserwissern som blev barnens bästa kompis	23
4.1.1 Killgissande besserwissern Pippi	23
4.1.2 Bästa kompisen Pippi	26
4.2 Världens starkaste superhjärte	27
4.2.1 Unika Pippi	28
4.2.2 Förebilden Pippi	31
4.2.3 Skräckinjagande Pippi	35
4.3 Flickan som gick sin egen väg	36
5. Diskussion	40
5.1 Tillit - den raka vägen till makt	40
5.2 Flickor, pojkar och Pippi	41
5.2.1 Den lilla flickan som den vuxna mannen	43

5.2.2 Feministen Pippi i samhället	44
5.3 Att bruka utan att missbruka, det är frågan	45
5.4 Kvinnoväldet är det nya herraväldet	47
6. Slutsats	50
Referenser	52
Studieobjekt	55
Appendix	56
1. Pippi Långstrump på de sju haven (1970)	56
2. På rymmen med Pippi Långstrump (1970)	58

“Om jag överhuvudtaget har haft någon särskild avsikt med Pippi-figuren utöver att roa mina späda läsare, så har det varit detta - att visa dem att man kan ha makt utan att missbruka den, ty av alla konststycken i livet är det tydligen det svåraste. Överallt missbrukas makt.”

(Lindgren & Zweigbergk, 1959)

1. Inledning

I epigrafen ovan beskriver författaren Astrid Lindgren sin avsikt med den fiktiva karaktären Pippi Långstrump. Pippi presenterades första gången år 1945 i boken *Pippi Långstrump* och flertalet böcker och filmer har därefter släppts. De har sammanlagt översatts till 77 olika språk, vilket kan antas bidra till att karaktären Pippi satt spår i flera generationer runt om i världen (Astrid Lindgren Company, u. å., A). Karaktären kan ses som unik på många sätt och samtidigt som hon har charmat många har även mycket kritik riktats mot karaktären genom åren. Bland annat har det debatterats om hennes språkbruk, hennes negativa inflytande på barns sätt att uppföra sig samt att barns mognadsprocess anses hämmas av Pippi (Astrid Lindgren Company, u. å., A). Trots att karaktären Pippi är över 75 år gammal har hon tagit många generationer av barn med storm och hon kan än idag ses som en populär karaktär som ständigt är aktuell.

Vidare menar författaren att Pippi besitter makt och att hennes mål med karaktären var att visa hur makt inte behöver missbrukas. Begreppet makt är intressant i sig då det finns många olika definitioner och teorier kring fenomenet (se Yukl, 2012; Northouse, 2018). Vad som kan anses gå hand i hand med makt, vilken definition som än väljs, är ledarskap. Således är det intressant att analysera karaktären utifrån makt och ledarskap, vilka är nära besläktat. Pippis popularitet ökar också relevansen för studien då Pippi som tidigare nämnt kan antas ha influerat flera generationer av barn över hela världen. Således kan Pippi vara en påverkande faktor i den sociala konstruktionen av makt och ledarskap. Vidare kan det även antas att Pippi har bidragit till att forma den nuvarande generationens ledare samt även framtida generationers ledare.

1.1 Problematisering

Ledarskap har diskuterats under många år i en organisatorisk kontext, men ledarskap i populärkulturen får däremot fortfarande anses som ett relativt outforskat område. Även studier inom populärkulturen med inriktning mot ledarskap är oväntat outforskat med tanke på dess påverkan på de som tar del av den. Anledningen till att vi menar att det är oväntat outforskat grundar sig i att populärkulturen kan fungera som ett mer pedagogiskt verktyg för att lära ut saker jämfört med abstrakta ledarskapsteorier (Czarniawska & Rhodes, 2004; Hunt, 2001; Urick, 2014), vilket bidrar till att människor lättare tar till sig det som distribueras. Forskningen kring ledarskap i populärkulturen kan således ses som oproportionerlig i jämförelse med den starka inverkan den får anses ha i samhället. Det bidrar i sin tur med att skapa av populärkultur har mycket att säga till om i fråga om ledarskapsideal, samt hur ett fenomen ska uppfattas och vilka attribut som anses åtråvärda eller inte (Czarniawska & Rhodes, 2004; Thomas & Le Shay, 1992). Vidare har forskning även påvisat att barn påverkas mer än vuxna av att ta del av populärkultur (Pietilä, 2005), vilket ökar relevansen av att studera Pippi som har barn som sin främsta målgrupp. Uppfattningen som skapas om ledarskap är personlig hos alla individer, men populärkulturen skapar även en generell bild av vad som anses vara ledarskapsidealet.

Det identifierade sambandet mellan makt och ledarskap bekräftas och förklaras av Nikoloski (2015) som menar på att karismatiska ledare utövar makt över sina följare. I sin tur har följarna även makt över den karismatiska ledaren då det finns ett medberoende mellan dessa två parter (Nikoloski, 2015). Vidare blir det intressant att analysera Pippi utifrån Webers beskrivning av det karismatiska ledarskapet då forskare idag hävdar att det karismatiska ledarskapet är utdaterat och således en föreställning som forskningen måste gå ifrån (se Day, 2014; Uhl-Bien, 2006). I tidigare ledarskapsforskning har även begreppet karisma studerats i kombination med ett genusperspektiv. Trots det menar Czarniawska och Rhodes (2004) att forskning om makt och karismatiskt ledarskap i relation med ett genusperspektiv i populärkulturen ändå får ses som ett mindre utforskat område. I de sammanhang där karisma har studerats med ett genusperspektiv har det vanligen applicerats inom forskningsområdet som studerar kvinnorörelsen generellt, och således inte på en specifikt utvald karaktär i populärkulturen (Joosse & Willey, 2020), likt denna studie om karaktären Pippi.

Tidigare studier rörande ledarskap har framförallt haft en organisatorisk vinkling, således utanför populärkulturen. Det har i tidigare forskning framkommit att makt och ledarskap kan

relateras till varandra, vilket är relevant för karaktären Pippi som anses inneha makt i enlighet med författarens beskrivning. Det blir därför av intresse att se hur relationen mellan makt och ledarskap framställs inom det mer utforskade området populärkulturen.

Vidare kan Pippi ses som en välstuderad karaktär genom diskursanalyser av böckerna. De studierna som gjorts har däremot till övervägande del haft ett genusperspektiv samt ett samhällsperspektiv utifrån den inverkan karaktären har (se t.ex. Frasher, 1977). Således kan det anses finnas få studier om Pippi med ett ledarskapsperspektiv. Studien kommer därför att analysera hur Pippis ledarskap framställs med teoretisk referenspunkt i French och Ravens (1958) teori om maktkällor samt Webers beskrivning av det karismatiska ledarskapet ur ett genusperspektiv.

1.2 Syfte och frågeställning

Syftet med denna studie är att öka förståelsen om populärkulturens idéer om ledarskap genom att undersöka förhållandet mellan makt och ledarskap i Pippis karaktär. Vi har även för avsikt att studera hur makten och det karismatiska ledarskapet framställs hos Pippi som är en nioårig flicka i populärkulturen. Det vill säga raka motsatsen till en fullvuxen man som sociala konstruktioner ofta målar upp den karismatiska ledaren till att vara.

För att uppnå studiens syfte kommer följande frågeställning besvaras:

- *Hur framställs karaktären Pippi som ledare och vilken inverkan har makt?*

1.3 Studieobjekt

De två filmerna som ingår i urvalet och som kommer att analyseras är *Pippi Långstrump på de sju haven* (1970) och *På ryggen med Pippi Långstrump* (1970). *Pippi Långstrump på de sju haven* (1970) handlar om den nioåriga flickan Pippi Långstrump och hennes två vänner, Tommy och Annika. De tre vännerna ger sig iväg för att rädda Pippis pappa som har blivit tillfångatagen av sjörövare. Under resan slåss Pippi bland annat mot sjörövare, simmar med hajar och kapar sjörövarskepp. Pippi beskrivs som världens starkaste och är inte rädd för något. I *På ryggen med Pippi Långstrump* (1970) beslutar sig de tre vännerna att rymma hemifrån. När de tre barnen är på ryggen ställs de inför olika utmaningar som Pippi med sina unika förmågor löser. De tre barnen kör bland annat med en flygande bil, Pippi åker nerför en fors i en tunna och cyklar på en halv cykel utan hjul. Genom filmerna kan Pippi anses besitta unika förmågor och karaktärsdrag som gör att karaktären lämpar sig för denna typ av studie.

För vidare sammanfattningar av de båda filmerna samt tidsangivelse till utvalda scener hänvisar vi till bifogad appendix.

1.4 Disposition

Studien inkluderars av sex kapitel exklusive referenslista och appendix. Inledningsvis presenteras grunden för studien och problematiseringen genom att skapa en inblick i det empiriska området som ämnas studeras. Utöver det presenteras studiens syfte, frågeställning samt en kort presentation om studieobjektet. I studiens andra kapitel redogörs för tidigare forskning kring ledarskapsteorier. Vidare i kapitlet presenteras de teoretiska referensramarna som ämnar ligga till grund för analysen och diskussionen. Sedan presenteras ett genusperspektiv på dels det karismatiska ledarskapet och dels i populärkulturen. Avslutningsvis i studiens andra kapitel förs en argumentation för det identifierade forskningsgapet. I studiens tredje kapitel redogörs genomförandet av studiens vetenskapliga utgångspunkt, analysmetod, tillvägagångssätt, avgränsningar samt kvalitetsbedömning. Följande kapitel består av studiens analytiska del där de empiriska fynden presenteras. Kapitlet är disponerat i tre delar där empiriska fynd analyseras utifrån tre teman: karaktärsdrag, egenskaper och könsroller.

Analysen av de empiriska fynden leder läsaren in i diskussionen som utgör studiens femte kapitel. Kapitlet är disponerat i fyra delar som är baserade på de observerade fynden från analysen. I den första delen av diskussionen argumenterar vi för att Pippi besitter expert- och referensmakt. Andra delen redogör för Pippi som den karismatiska ledaren och vi argumenterar för de könsroller vi kunnat identifierat i karaktären Pippi. Vidare sätter vi karaktären i en större kontext där vi argumenterar för Pippis påverkan på samhället. Den tredje delen diskuterar vi huruvida Pippi går över de etiska gränserna i form av manipulation eller inte. Därefter redogörs för hur Pippi kan ses som en motpol till den rådanden ledarskapsforskningen om det karismatiska ledarskapet och vad hon gör för synen på ledarskapet vi har idag. I studiens sista kapitel sammanställs studiens resultat och sätts i större sammanhang. Avslutningsvis redogörs det för förslag till vidare forskning. Slutligen återfinns studiens referenslista och appendix.

2. Ledarskap i centrum

Teorin kommer inledningsvis att ta avstamp i en historisk överblick i utvecklingen av synen på ledarskapsteorier. Vidare följer en presentation av de ramverk vår argumentation senare kommer att bygga på. De teorier som kommer att appliceras på det empiriska materialet kommer inledningsvis kopplas ihop, även sambandet mellan makt och ledarskap redogörs för att sedan presentera de två teorierna var för sig: French och Ravens (1958) maktbaser och Webers beskrivning av det karismatiska ledarskapet. Avslutningsvis, förs en argumentation för brister i teorin samt för dess relevans i relation till studiens syfte.

2.1 Utvecklingen av synen på ledarskapsteorier

Ledarskap har kommit att definieras på många olika vis och alla vet den ungefärliga innebörden av ledarskap, men forskare har försökt definiera dess betydelse över ett sekel utan att komma fram till ett gemensamt svar (Northouse, 2018). En definition om ledarskap framförd av Yukl (1989) beskrivs som att "... påverka uppgiftens mål och strategier, påverka engagemang och samtycke i uppgiftsbeteendet för att nå dessa mål, påverka upprätthållandet av och identifikationen med gruppen samt påverka organisationens kultur" (Yukl, 1989, s. 253 översatt i Alvesson & Spicer, 2012, s.19). Alvesson och Spicer (2012) menar på att definitionen av ledarskap har förändrats under åren som gått och nämner att forskare försökt definiera begreppet ledarskap genom att ställa chefskap i motsats till ledarskap. Vidare menar de på att chefer har sin formella position att luta sig tillbaka på och kan genom sin position indirekt tvinga folk att göra saker. Ledare sätter däremot sin tilltro till sin egna personliga förmåga och får således saker att ske utan tvång (Alvesson & Spicer, 2012). Eftersom Pippi inte har en formell ledarposition så kommer vi inte vidare diskutera och reflektera över just chefskap, däremot vill vi poängtera att Alvesson och Spicers (2012) beskrivning av informella ledare är av intresse för denna studie.

Pippi presenterades först i bokformat 1945 och filmatiserades redan för första gången 1949, men kan än idag anses som en aktuell karaktär (Astrid Lindgren Company, u. å., B). Således är det av betydelse, och intresse, att redogöra hur forskningen har utvecklats sedan Pippi presenterades första gången då författaren kan anses varit påverkad av dåtidens sociala konstruktioner vid skapandet i enlighet med Bryman och Bells (2017) beskrivning av det socialkonstruktionistiska synsättet.

I början av 1900-talet ansågs ledare vara personer som fötts med specifika egenskaper, vilka kunde vara bland annat fysiska egenskaper såsom längd (Sveningsson & Alvesson, 2010). Vidare menar de att under 1930-talet gick de delvis från det tidigare synsättet och forskningen fokuserade mer på ledarens inflytande och personlighetsdrag. Under 1940-talet blev ledarskapet mer inriktad på gruppens gemensamma strategi. Vidare sågs även ledarens roll och egenskaper som individbaserade för att styra gruppaktiviteter. Ledarskapet blev utformat efter vad ledaren valde att göra och liknande tendenser kan ses i Webers beskrivning av det karismatiska ledarskapet. Således kan han antas ha varit en inspiration till 1940-talets sociala konstruktioner, vilket även kan ha präglat denna tids ledarskapssyn. I slutet på 1940-talet och in på 1950-talet växte nya tankar fram där ledarskap inte enbart grundade sig i egenskaper, utan även i beteende och förmågan att utveckla och påverka personer (Sveningsson & Alvesson, 2010).

Utöver den forskning som fokuserats på under 1940-talet började även ledarskap som en relation och en bidragande faktor till effektivitet att ta fokus under 1950-talet (Northouse, 2018). Under 1960-talet sågs ledaren fortfarande som en person som påverkade människor genom sitt beteende och det situationsanpassade ledarskapet tog en mer central roll i forskningen (Sveningsson & Alvesson, 2010). Vidare kan det även ses att det organisatoriska beteendet blev viktigare under 1970-talet (Rost, 1991 citerad i Northouse, 2018). Under 1980-talet uppkom allt fler definitioner av ledarskap och även nya ledarskapsorienteringar (Sveningsson & Alvesson, 2010). De två ledarskapsmodeller som blev mest omtalade under 1980-talet var transformativt ledarskap och karismatiskt ledarskap, vilket vi kommer ha anledning att återkomma till. Från 1990-talet och framåt betonas ledarskap som en roll som påverkar andra.

Sammanfattningsvis har forskningen om ledarskapsteorier förändrats och utvecklats drastiskt under 1900-talet. Vad som kan anses gå hand i hand och är högt korrelerat med ledarskap är makt, vilket kommer presenteras nedan genom att först redogöra sambandet mellan de två begreppen för att sedan presentera French & Ravens (1958) källor till makt.

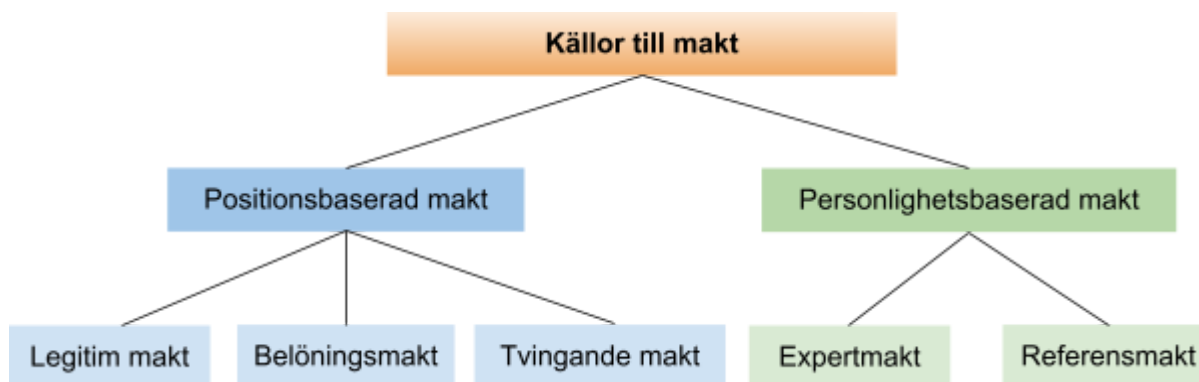
2.2 Makten som ger möjlighet att påverka

Makt är ett begrepp som ligger nära både att influera (Northouse, 2018) och att påverka (Yukl, 2012). Nikoloski (2015) menar att makt ger en person möjligheten att influera andra till att genomföra uppdrag som denne annars hade ställt sig tveksam till att utföra. Vidare menar

Yukl (2012) att makt är en “*absolut förmåga att påverka en eller flera mål, personers beteenden eller inställning vid en viss tidpunkt*” (Yukl, 2012, s. 208). Northouse (2018) beskrivning av relationen mellan makt och ledarskap grundar sig i att ledarskap är ett sätt att influerar andra på, och menar att relationen mellan dessa begrepp existerar även mellan ledaren och följarna. Nikoloski (2015) påpekar sambandet med att det går att inneha makt utan att vara ledare men inte att vara ledare utan makt. Vidare konstaterar även Nikoloski (2015) att makt och karismatiskt ledarskap är nära besläktade och båda involverar att påverka och influera.

Det förekommer många modeller som behandlar makt, men modellen framtagen av French och Raven (1958) är den som varit mest inflytelserik (Hinkin & Schriesheim, 1989; Williams, 2006) och kommer således vara utgångspunkten vid granskningen av Pippi som makthavare. Trots att denna kategorisering har fått en stor spridning är den kritiserad. Kritiken är dock mest riktad mot mätningen av relationen mellan de olika maktkällorna och gruppens gemensamma resultat (Podsakoff & Schriesheim, 1985). Denna kritik har således inte en direkt koppling till denna studies syfte eller frågeställning och behöver därför inte tas i beaktning.

De fem klassificeringarna som French och Raven (1958) presenterar är legitim makt, belöningsmakt, tvingande makt, referensmakt och expertmakt. Utöver klassificeringen kan källorna till makt delas upp mellan positionsbaserad makt och personlighetsbaserad makt som tydliggör att makten härrör antingen från makthavarens position eller personlighet (Etzioni, 1961, citerade i Yukl & Falbe, 1991).

Figur 1. Maktkällor (utifrån French & Raven, 1958; Yukl & Falbe, 1991).

De tre första maktbaserna som utgår från positionsbaserad makt är legitim makt, belöningsmakt och tvingande makt. Legitim makt härrör i vilken typ av position personen

innehar och vilka formella befogenheter denne besitter (Yukl, 2012). Belöningsmakt grundar sig i att en person har befogenhet att dela ut önskvärda resurser och belöningar (French & Raven, 1958). Slutligen är den tredje positionsbaserade makten tvingande makt som är baserad på att personen får sin makt genom att ha befogenhet att dela ut olika typer av straff (French & Raven, 1958; Yukl, 2012). Med utgångspunkt i att studiens valda studieobjekt inte innehar någon formell ledande position kommer vår teori och analys vidare fokusera på de två personlighetsbaserade maktbaserna, expertmakt och referensmakt.

Den första personlighetsbaserade maktkällan presenterad av French och Raven (1958) är expertmakt (Yukl, 2012). Källan till denna typ av makt grundar sig i att vara relevant sakkunnig. Den kunskap personen med expertmakt besitter kan komma utifrån tidigare erfarenhet som har berikat personens verkliga sakkunnighet. Även enbart upplevd sakkunnig kan vara en tillräcklig grund för expertmakt, så länge personen upplevs som tillförlitlig. Således behöver inte informationen som förmedlas vara korrekt, presenteras informationen på ett självsäkert och tillförlitligt sätt kan underordnade bli lurade att tro att det är sant. Däremot är det av stor vikt att kunskapen personen besitter är av värde för följarna och ju viktigare kunskapen är desto större makt tillfaller personen (French & Raven, 1958; Yukl, 2012). För att makthavaren ska ha möjlighet att bibehålla sin trovärdighet och således sin makt måste de tidvis kunna bevisa att kunskapen är sanningsenlig och inte enbart upplevd.

Den andra personlighetsbaserade maktkällan är referensmakt (French & Raven, 1958). Denna makt grundar sig i att en person får sin makt genom att vara omtyckt, respekterad och att andra människor kan identifiera sig med denne, vilket gör att följarna vill vara personen till lags. Följarna ser upp till personen som besitter referensmakt och kan således även göra försök att imitera personens handlingar och personlighet (Yukl, 2012). Denna typ av maktkälla behöver nödvändigtvis inte vara baserad på specifika handlingar eller aktivt beteende utan baseras snarare på personens karaktär och integritet. Typiska karaktärsdrag för en person som besitter referensmakt som maktkälla är att de vanligtvis är vänliga, sympatiska, trovärdiga och charmiga samt visar omtanke för andra människor vilket gör att de också blir inflytelserika (French & Raven, 1958; Yukl, 2012).

Expertmakt och referensmakt visar hur makt kan ta sig uttryck när en person inte besitter en specifik chefs- eller ledarskapsposition, det vill säga en informell ledare. Vidare ska det även nämnas att med makt kommer ansvar i form av den etiska aspekten i hur och i vilken mån den

ska användas. Eftersom makt kan nyttjas i det hänseendet att en person kan använda sin makt för att uppnå sina egna mål och önskningar (Nikoloski, 2015).

Som ovan nämnt är makt och ledarskap högt korrelerade och således kommer vi i följande kapitel redogöra för det karismatiska ledarskapet utifrån Webers beskrivning, vilket kommer utgöra utgångspunkten vid granskningen av Pippi som ledare.

2.3 Karismatiskt ledarskap

Det karismatiska ledarskapet kan ses som en mycket omtalad ledarskapsteori. Weber argumenterar för att karisma och karismatiskt ledarskap egentligen inte går att fastställa inom specifika ramar och att det dessutom inte har några speciella ramar att följa (Spoelstra & Bos, 2011). Karismatiskt ledarskap är personlighetsbaserat och grundar sig i tre tydliga karaktärsdrag: högt självförtroende, dominans och en stark övertalningsförmåga utifrån sina egna värderingar (House, 1976). Levay (20120) vidareutvecklar detta genom att hävda att den karismatiska ledaren uppfattas genom två grundpelare: charm och övertalningsförmåga. Vidare kan den karismatiska ledaren anses ha ett stort behov av att influera andra och således utvecklar de också sina färdigheter att övertala andra att följa deras värderingar (House, 1976).

Weber menar att en person med karisma inte är beroende av position eller karriär, utan snarare handlar det om att veta och respektera de regler samt de gränser som finns inom sig själv. Med andra ord innebär det att ledaren går sin egen väg och lägger ingen vikt vid sociala normer och liknande sociala strukturer (Spoelstra & Bos, 2011). Vidare förklarar Weber att den karismatiska ledaren inte heller verkar för ekonomiska intressen då den karismatiska ledaren kan ses som någon som ställer sig över det (Spoelstra, 2018). Kunskap anses inte lika viktigt som kommunikationsförmåga, det är således av vikt att nå in till följarnas känslor och beröra deras inre genom att leda med övertygelse (Spoelstra & Bos, 2011; Levay, 2010).

Enligt Webers syn på det karismatiska ledarskapet så uppfattar både ledaren och följarna att den karismatiska ledaren besitter extraordinära eller övernaturliga egenskaper. Dessa extraordinära egenskaper gör att ledaren blir accepterad av följarna, vilket kan liknas med en profet (House, 1976; Levay, 2010; Spoelstra, 2018). Det innebär inte att den karismatiska ledaren nödvändigtvis behöver besitta extraordinära egenskaper, utan det räcker att följarna tror och har en övertygelse om att denne besitter de extraordinära egenskaperna som gör att följarna vill följa ledaren (King & Lawley, 2019). Vidare grundar sig det karismatiska

ledarskapet i hur ledaren är och beter sig, vilket är vad som väcker följarnas intresse och bygger deras förtroende. Den karismatiska ledaren ändrar även följarnas känslor, beteende och upplevelser utefter vad ledaren vill (Levay, 2010). Ur det hänseendet behöver den karismatiska ledaren inte förlita sig på tvång för att få någonting gjort utan kan leda utan att tvinga följarna eftersom de självmant följer den karismatiska ledaren (Spoelstra, 2018). Den karismatiska ledaren fungerar snarare som en form av rollfigur genom att kommunicera starka värderingar och syfte till sina följare (House, 1976).

Vad som vidare har identifierats är att de karaktärsdrag och egenskaper som är karaktäristiska för Webers beskrivning av det karismatiska ledarskapet även kan ses som stereotypiskt manliga. Inledningsvis i följande kapitel presenteras begreppet genus och en kort redogörelse om forskning kring stereotypiska könsroller ges. Vidare adderas även ett genusperspektiv på det karismatiska ledarskapet följt av utvecklingen av genusskillnader i populärkulturen.

2.4 Stereotypiska könsroller

Begreppet genus beskrivs som att det *“används för att förstå och urskilja de föreställningar, idéer och handlingar som sammantagna formar människors sociala kön”* (Nationalencyklopedin, u.å.). Dock kan denna beskrivning ses som en något förenklad förklaring och forskningen kring genus kan anses mer komplex än så (se t.ex. Schudson, Beischel & van Anders, 2019). Vidare i studien kommer vi även använda oss av begreppet könsroller när vi diskuterar genusperspektivet.

I tidigare forskning finns det tydliga indikationer på att det förekommer skillnader mellan kvinnligt och manligt beteende. Kvinnor är till exempel mer benägna att lyssna in och ge deras följare mer inflytande (Astin & Leland, 1992 citerad i Jackson & Parry, 2011). Maskulina egenskaper anses vara förknippade med ett mer framgångsrikt ledarskap (Gardiner & Tiggemann, 1999). Således kan det i mansdominerade yrken förekomma en yttre press på kvinnor att anta en mer maskulin roll för att anses som en mer framgångsrik ledare (Gardiner och Tiggemann, 1999). Jackson & Parry (2011) menar även på att studier har påvisat att kvinnliga ledare uppvisar tio procent mer ledarskap än manliga ledare, det vill säga att kvinnor måste anstränga sig mer i sitt ledarskap än män. Forskning har även påvisat att starka kvinnliga ledare har visat på ett kontraproduktivt resultat i jämställdhetsfrågan. Det vill säga att kvinnor tenderar att anta mer maskulina egenskaper i sitt ledarskap, som på så vis stärker obalansen mellan könen (Muhr, 2011).

Således framkommer det i tidigare forskning att det förekommer genuskillnader inom ledarskap. Vidare förekommer det även stereotypiska könsroller i Webers beskrivning av det karismatiska ledarskapet, vilket kommer redogöras för i följande avsnitt.

2.4.1 Könsförskjutningen i det karismatiska ledarskapet

I ett utdrag från Webers beskrivning om vem som kan tillskrivas det karismatiska ledarskapet menar han på att *“en individ som inte har genomgått initieringen förblir en 'kvinna'; det vill säga han är utesluten från den karismatiska gruppen.”* (Egen svensk översättning från Weber, 1922 [1978], citerad i Joosse & Willey, 2020, s. 249-250). Det är inte direkt uttalat av Weber att det enbart är män som kan tillskrivas det karismatiska ledarskapet, men det kan indirekt tolkas genom att hans beskrivningar, inklusive citatet ovan, är knutna till män. En av anledningarna till denna reflektion är att Weber enbart använder sig av manliga exempel när han beskriver det karismatiska ledarskapet. Vidare är de män som Weber beskriver till stor del knutna till stereotypisk maskulinitet. Yttermera är även citatet ovan ett bevis på att kvinnor inte har en plats i det karismatiska ledarskapet (Joosse & Willey, 2020). Således menar Joosse och Willey (2020) att Webers beskrivning av det karismatiska ledarskapet framhäver karisma som ett maskulint drag. Författarna menar även på att maskulin dominans än i dag kan ses som synonymt med karisma. Powell (2003) menar på att den karismatiska ledaren har mer manliga än kvinnliga drag, då karaktärsdragen som är typiska för karismatiska ledare är starkt förknippat med typiskt manliga egenskaper, såsom att kommunicera starka värderingar och starkt självförtroende (Joosse & Willey, 2020; Powell, 2003).

Deaux och LeFrance (1998, citerad i Powell, 2003) hävdar att även om kvinnor kan besitta karismatiska egenskaper, så förknippas de till övervägande del med stereotypiska manliga karaktärsdrag. Vidare visar en undersökning från 2012 att enbart åtta procent av 118 studerade artiklar om karismatiskt ledarskap handlar om kvinnor (Joosse & Willey, 2020), vilket även får anses öka relevansen för vår studie. Således tydliggör det den underrepresentation som kvinnor har samt kan det ses som att den manliga synen på det karismatiska ledarskapet lever kvar än idag.

Sammanfattningsvis kan vi se att Webers beskrivning av det karismatiska ledarskapet är manligt och att kvinnor är underrepresenterade bland de karismatiska ledarna i forskning. Vidare är det intressant att se vilken roll kvinnor och kvinnliga ledare haft i populärkulturen, då det kan urskiljas en tydlig trend även här i en överrepresentation av män.

2.4.2 Kvinnliga ledare tar plats i populärkulturen

Genusfrågan började tas upp inom ledarskapsforskningen under 1990-talet (Sveningsson & Alvesson, 2010). Däremot blev genusperspektivet en drivande kraft i barnböcker redan under 1960 och 1970-talet då forskningen började få upp ögonen för existerande könsstereotyper i barnböcker (Turner-Bowker, 1996).

Peterson och Lach (1990) menar på att genusforskningen kunde konstatera under 1970-talet att könsstereotyper var allmänt förekommande bland böcker. Det var även under 1970-talet som kunniga inom området började uppmana till förändring för att minska skillnaderna mellan antalet manliga och kvinnliga karaktärer. Vidare kan det ses under 1980-talet att det fortfarande var en överrepresentation av manliga karaktärer som figurerade i populärkulturen. Dock kan fördelningen mellan män och kvinnor ses som något jämnare fördelat än under 1970-talet (Creany, 1995). Vad som även påvisas som en positiv trend under 1980-talet är mer framträdande kvinnliga karaktärer, som får en mer central roll och dels mer framträdande i titlar för barnböcker (Creany, 1995).

Även fast en förändring kan identifieras mellan den kvinnliga och manliga representationen ska det förtydligas att könsstereotyper är förekommande än idag. Det bör också tilläggas att äldre utgivningar används fortfarande idag med könsstereotyper som inte är i samklang med de könsstereotyper som beskrivs i nutid, vilket Pippi i viss del kan kategoriseras som.

I tidigare genusstudier som genomförts om filmer så är en återkommande diskussion hur filmkaraktärer ofta är baserade på stereotyper (Thompson & Zerbinos, 1997; Miller, Rauch & Kaplan, 2016; Huimin, Zhang, Lingfei & Cheng-Jun, 2019). Skillnader som beskrivs är att kvinnliga roller ofta är mer sårbara och hjälplösa, omhändertagande, familjeorienterade samt de har oftare mer utmanande kläder. Manliga roller porträtteras ofta som djärva, oömma och mer tåliga. De porträtteras också som generellt sett mer våldsamma och med tydligare ledarskapsdrag (Miller, Rauch & Kaplan, 2016; Huimin, Zhang, Lingfei & Cheng-Jun, 2019; Igwe et al., 2021). Vidare beskriver Dowling (1981, citerad i Huimin et al., 2019) ett begrepp som benämns som "*Cinderella complex*", vilket beskriver hur kvinnans lycka i filmer förknippas med en manlig karaktär. Begreppet står för hur kvinnliga karaktärer framställs och uppvisar oros känslor över att behöva vara självständiga samt visar på kvinnors längtan efter att bli omhändertagna (Dowling, 1981, citerad i Huimin et al., 2019).

Det verkar finnas en ensidig bild av att filmer påverkar folks uppfattning av ledare och hur de själva ska agera som ledare (Kuri & Kaufman, 2020; Igwe et al., 2021). Populärkulturen kan således påverka hur vi ser på manligt och kvinnligt ledarskap utifrån ett socialkonstruktionistiskt synsätt (Eagly, Wood & Diekmann, 2000). Det vill säga, populärkulturen har hjälpt till att illustrera skillnader mellan könen som kan sättas i relation med sociala konstruktioner som i sin tur har en påverkan på hur vi idag ser på ledarskap.

2.5 Argumentation för brister i teori

Vi har ovan redogjort och konstaterat kopplingen mellan det karismatiska ledarskapet och makt. Det är även redogjort att French och Ravens (1958) maktbaser ses som relevanta även idag. Trots att teorin har motstått mycket kritik kan den ändå anses som högst relevant till studiens syfte då kritiken främst är riktad mot mätningen av gruppens gemensamma resultat.

Vidare har vi även sett att det karismatiska ledarskapet är manligt dominerat samt att få studier har genomförts inom populärkulturen där det karismatiska ledarskapet har varit i fokus. Ännu färre studier har gjorts där även genusperspektivet antas och studier som har gjorts när det sätts i relation med makt kan anses vara ytterst få. Studier har gjorts där Pippi har granskats ur ett genusperspektiv, dock är det utom vår kännedom att genusperspektivet även kopplats ihop med ledarskap och makt. Yttermera kan teorin om karismatiskt ledarskap ses som högst aktuell vid tidpunkten då Pippi skapades. Dock har forskning om karismatiska ledare och karismatiskt ledarskap en tendens att sätta ledaren i fokus och sällan görs kopplingen mellan ledaren och följarna (Day, 2014). Således hävdar Day (2014) att Webers beskrivning av det karismatiska ledarskapet är utdaterat. På senare år har ledarskapsforskningen tagit ett mer följacentriskt perspektiv där följarna tar en allt mer aktiv roll. Det nya synsättet har kommit att benämnas socialkonstruktionism och menar på att en auktoritär och överlägsen ledarskapsstil blir allt mindre aktuell (Uhl-Bien, 2006).

Således ämnar vi att bidra med att öka förståelsen av hur Pippi framställs i filmerna för att på så sätt skapa en mer nyanserad bild av karaktären utifrån makt och ledarskap. Vidare är det även många forskare som menar att det karismatiska ledarskapet inte är aktuellt idag då forskningen fokuserar på mer följacentriskt ledarskap. Dock menar vi på att Webers beskrivning av det karismatiska ledarskapet än idag lever och frodas i den ständigt aktuella karaktären Pippi.

3. Metod

I följande kapitel kommer studiens tillvägagångssätt att presenteras samt diskuteras. Syftet är att ge läsaren en transparent inblick av studiens framställandeprocess. Vi ger därför läsaren möjlighet att kunna replikera studien och vi ämnar även att ge möjligheten att kunna ta ställning i kvalitetsbedömningen av studien. Kapitlet inleds med att presentera studien som en kvalitativ dokumentstudie för att sedan gå vidare till att redogöra för den vetenskapliga utgångspunkt som studien har antagit. Efter det övergår det till en beskrivning av urvalsprocessen som sedan leder in på studiens analysmetod. Därifrån redogörs analysens tillvägagångssätt, sortering och reducering. Avslutningsvis anges avgränsningarna för studien som slutligen följs upp med diskussion kring kvalitetsbedömningen.

3.1 Kvalitativ dokumentstudie

Syftet med kvalitativ forskningsstrategi ligger oftast vid tolkning av ord vilket inkluderar både språk och texter (Skärvad & Lundahl, 2016), således inte vid fastställande av kvantifiering av siffror, det vill säga en statistikframställning (Bryman & Bell, 2017). Utifrån förevarande sätt att definiera den kvalitativa ansatsen så stämmer det överens med hur denna studie kommer att genomföras. Skärvad och Lundahl (2016) beskriver vidare kvalitativ forskningsstrategi genom att redogöra för att metoden handlar om att analysera, beskriva, förstå och tolka olika sociala fenomen. Eftersom studien bygger på empiriskt material som är insamlat från två utvalda filmer, *På rymmen med Pippi Långstrump* (1970) och *Pippi Långstrump på de sju haven* (1970), går därför fokuset för studien i linje med Bryman och Bells (2017) definition av kvalitativ forskningsmetod.

Skärvad och Lundahl (2016) menar på att filmer kan klassificeras som en del inom dokumentstudier, vilket leder till att studien kan anses vara uppbyggd med en kvalitativ forskningsstrategi med inriktning mot dokumentstudie. Vidare bygger dokumentstudier på sekundärkällor, vilket innebär att det är information som finns sedan tidigare (Skärvad & Lundahl, 2016). Av den anledningen kan denna studie klassas som en dokumentstudie eftersom den data som inhämtas och studeras är material som funnits sedan tidigare.

3.2 Vetenskaplig utgångspunkt

3.2.1 Socialkonstruktionistiskt förhållningssätt

Studien grundar sig i framställningen av Pippi som makthavare och karismatisk ledare utifrån två valda filmer. Utifrån syftet ger det en utgångspunkt i det socialkonstruktionistiskt förhållningssättet. Det socialkonstruktionistiska förhållningssättet innefattar i denna studie de ledarskapsteorier som vi väljer att applicera samt det empiriska materialet i form av filmer, eftersom samhället är en del av konstruktionen av dessa. Det eftersom socialkonstruktionistiskt förhållningssätt innebär att sociala fenomen och händelser skapas av sociala aktörer (Bryman & Bell, 2017). I denna studie kan dessa aktörer vara skaparna av de valda teorierna, regissören till filmerna och skaparen av karaktären Pippi samt manus till filmerna. Bryman och Bell (2017) beskriver vidare att sociala konstruktioner är under ständig utveckling och förändring.

De ledarskapsegenskaper och ledarskapssituationer som illustreras i filmerna om Pippi är skapade, bearbetade och genomtänkta av författaren Astrid Lindgren och regissören Olle Hellboms socialt konstruerade uppfattning om ledarskap som existerade när Pippi skapades. Då studien ämnar att beskriva en social verklighet så bör studien inte betraktas som absolut sanning, då det grundar sig i att personer har olika uppfattningar om sociala fenomen och händelser. Det hela knyter an till studiens syfte, då det kommer att studeras hur Pippi framställs genom makt som en karismatisk ledare och hur det tar sig uttryck i en nioårig fiktiv flicka.

3.2.2 Abduktivt tillvägagångssätt

Syftet med det abduktiva tillvägagångssättet är att det kan bidra till mer riktiga slutsatser för att kunna möjliggöra utvecklingen av verklighetsbaserade teorier. Det som gjordes var att teorisökandet samt insamlingen av empirin pågick parallellt. Således gav det möjligheten att förstå och minimera förvirring som fynd i det empiriska materialet kan bidra till, vilket Bryman och Bell (2017) påpekar. Genom att parallellt studera teorier inom ramarna för studien samt att bearbeta det empiriska materialet så underlättade det för att öka förståelsen under insamlingen. Under framställningen av studien har vi varit angelägna om att kontinuerligt pendla mellan det empiriska materialet och insamlingen av teori. I enlighet med Bryman och Bell (2017) bidrar det abduktiva tillvägagångssättet till att öka det rationella tänkandet och bidrar även till att öka det kognitiva tänkandet. Det är av betydelse för denna

studiens möjlighet att bidra till en ökad förståelse inom ledarskapsforskningen. Tillvägagångssättet har även gjort det möjligt att utföra studien mer kravlöst, det vill säga att arbetsprocessen har kunnat utformas mer flexibelt i det hänseendet att teorier och empiriskt material har varit under ständig utveckling genom hela studiens framställning.

3.3 Urvalsprocessen

Studien är baserad på två filmer: *På rymmen med Pippi Långstrump* (1970) som är 95 minuter lång och *Pippi Långstrump på de sju haven* (1970) som även den är 95 minuter lång. De valda filmerna är i skrivande stund tillgängliga på bland annat streamingtjänsterna Viaplay, SF-Kids och Cmore, där vi tagit del av filmerna. För att bidra med en övergripande förståelse om vad de utvalda filmerna handlar om presenteras en kort sammanfattning i appendix där även tabeller med specifika scener beskrivs tillsammans med scenernas start- och sluttid.

I enlighet med Bryman och Bell (2017) är den vanligaste urvalsmetoden inom kvalitativa studier målstyrt urval, vilket denna studie är baserad på. För studien innebär målstyrt urval valet att studera två filmer om Pippi, vilket gjordes med hänseende till syftet. Utifrån hur urvalsprocessen har gått till för denna studie får det anses som att ett sekventiellt tillvägagångssätt har använts (Bryman & Bell, 2017). Vid studiens start var utgångspunkten att studera ett urval om fyra olika filmer baserade på Astrid Lindgrens böcker med sex olika karaktärer, något som under studiens gång ändrades. Det ändrades med hänseende till den begränsade tid som vi har haft för att genomföra studien. Vidare grundande sig även beslutet på att genom att enbart studera karaktären Pippi ges ett större utrymme för att kunna bidra med en mer djupgående studie. Efter beslutet att enbart fokusera på två filmer om Pippi studerades filmerna noga. Scener där vi kunde identifiera makt- och ledarskapsegenskaper hos Pippi valdes ut, vilka kommer att fungera som stöd till analysen.

Valet att studera de två filmatiseringarna om Pippi Långstrump grundar sig främst i tre saker. För det första beror det på författaren Astrid Lindgrens höga närvaro vid de två filminspelningarna. Hon skrev själv manuset vilket gjort att skillnaderna på karaktären i böckerna och filmerna får anses bli minimala. Därav resonerar vi att framställningen är mer i relation med den grundkaraktär Pippi skapades till från början och att Pippi framställs på liknande sätt i de båda filmerna. Det finns ytterligare två filmer om Pippi, *Här kommer Pippi Långstrump* (1973) vilken består av ihopklippt material från den TV-serie som släpptes om Pippi år 1969 samt första filmen *Pippi Långstrump* som släpptes redan år 1949. Astrid

Lindgren var inte delaktig i manuset av filmen från 1949 vilket bidrog till att filmatiseringen blev en besvikelse för henne, hon menar på att det skiljer sig i hur karaktären framställs i de filmer hon varit delaktig i och där hon inte varit delaktig (Astrid Lindgren Company, u. å., B). Vidare anser vi att om det valts att ta med filmen *Här kommer Pippi Långstrump* (1973) hade vi dessutom även velat se serien från 1969, därav grundar sig även valet att välja bort serien samt filmen som bygger på serien på studiens omfattning och tidsbegränsning. Filmerna är vidare utvalda för att de tydligt visar på Pippis makt- och ledarskapsegenskaper samt att de ger en bredare och mer nyanserad bild av de karaktärsdrag som Pippi besitter.

Den andra anledningen till att vi valt att analysera Pippi är på grund av karaktärens popularitet samt den omfattande spridningen båda filmerna har haft och fortfarande har. Idag finns filmerna om Pippi enkelt att tillgå på streamingtjänster, således grundar sig beslutet även på människors höga närvaro på streamingtjänster idag. Filmerna *Här kommer Pippi Långstrump* (1973) och *Pippi Långstrump* (1949) finns dock inte att tillgå på streamingtjänsterna i samma utsträckning, vilket ytterligare stärker varför vi valde att inte använda oss av de filmerna.

Den sista anledningen till att vi valt att studera filmerna istället för böckerna är eftersom filmer ger möjlighet till en mer nyanserad tolkning. Analysering har även kunnat göras på kroppsspråk, tonläge och samspelet mellan karaktärerna, vilket fås beskrivet för sig i böckerna och således ger det inte samma utrymme till egen tolkning som det görs i film (Svensson, 2019).

3.4 Analysmetod

Studien kommer även utgå från den princip Selby och Cowdery (1995) presenterar i boken *How to study television* som utgår från analys av television. Vi menar på att även film är visuell media och analys av film och television särskiljer sig därför inte nämnvärt. Således kommer Selby och Cowderys (1995) mall även vara relevant vid analys av filmerna om Pippi. Principen utgår från fem komponenter och genom att centrera dessa gemensamt kan media analyseras för att finna det stora mönstret i materialet. De fem komponenter som Selby och Cowdery (1995) presenterar är *konstruktion*, *publik*, *narrativ*, *kategorisering* och *agentur*. I studien är det till fördel att använda denna mall för att analysen inte enbart ska baseras på intryck och känsla, utan skapa möjlighet att göra en kritisk analys samt för att inte missa de viktiga och stora mönster vi vill studera (Selby & Cowdery, 1995). Denna studiens analys tar sin utgångspunkt i *konstruktion* och *narrativ*. De resterande tre komponenterna kommer med

hänsyn till studiens begränsningar och utformning inte vara en del av analysen. Fokus kommer vara att skapa en förståelse kring berättelsen och hur den framförs.

3.4.1 Konstruktion

Den ena komponenten som Selby och Cowdery (1995) presenterar är *konstruktion*, vilket innebär att språket som används i media är uppbyggt av olika koder. Det mediala språket är således inte att förväxla med vad karaktärerna faktiskt uttalat säger. Vi kommer därför beakta kroppsspråk, mimik, tonläge och rekvisita, det vill säga konstruktionen av filmen, som en del av analysen. De enskilda koderna innefattar specifika meningar som har påverkats av tidigare kulturella erfarenheter och koderna kommer gemensamt att påverka hur vi uppfattar slutresultatet. Vi är medvetna om att koderna uppfattas individuellt, vilket går i linje med de socialkonstruktionistiska begränsningarna. Således har vi i största möjliga mån försökt granska materialet med ett kritiskt och objektiva synsätt för att få en så rättvisande analys som möjligt.

3.4.2 Narrativ analys med inslag av diskursanalys

Den andra komponenten, *narrativ*, är i enlighet med Selby och Cowdery (1995) att berättelsen från början inte är naturlig utan de är iscensatta för att de som exponeras för dem ska uppfatta filmernas händelseförloppet som naturligt. Det innebär hur vi kan förstå och tolka vad som händer runt omkring oss, i form av berättelser (Bergström & Boréus, 2018). Eftersom vi har valt att studera filmer blir det att vi studerar och analyserar språket som används i filmerna för att få svar på vår frågeställning. Studien bygger därav inte enbart på den narrativa ansatsen. Det empiriska materialet bygger även på vad som faktiskt sägs i filmerna och inte enbart av berättelser utifrån filmerna. En enkel förklaring till diskursanalys är att det är en analysmetod som nyttjas för att analysera språkanvändningen och vilken påverkan den har på människor och dess relationer samt samhället i stort. Det görs i syfte att se förbi språkets beskrivande roll för att således öka förståelsen (Svensson, 2019), därför får det anses som vi till viss del även använder oss av diskursanalys då replikerna i studiens utvalda filmer är av intresse.

För vår studie innebär narrativ analys att det är filmerna som utgör det berättande materialet som ska studeras med diskursanalys som hjälper oss att tolka det som faktiskt sägs. Eftersom vi studerar filmer inom populärkulturen så kommer de bli vår källa till att skapa kunskap, vilket gör det relevant att anta en narrativ ansats. De två filmerna kommer utgöra kunskapskällan, vilket innebär att berättelserna som utspelas kommer att användas som

underlag i den empiriska analysen. Vidare har vi försökt tolka filmerna genom tal, efter det fortsatte vi med de mer svåridentifierade delarna som fanns i filmerna, såsom kroppsspråk, tonläge och mimik (Feldman & Almquist, 2012 citerad i Bergström & Boréus, 2018).

3.5 Analysens tillvägagångssätt, sortering och reducering

Studien bygger på sekundärkällor, det vill säga filmer, vilket innebär att materialet finns sedan tidigare (Skärvad & Lundahl, 2016). Således har vi därför inte behövt genomföra någon form av datainsamling. Därmed påbörjades vår empiriska insamling direkt med att vi studerade filmerna *På rymmen med Pippi Långstrump* (1970) och *Pippi Långstrump på de sju haven* (1970). Vi studerade filmerna enskilt två gånger för att tredje gången studera utvalda scener tillsammans. Första gången filmerna studerades enskilt var syftet att få en inblick i vad filmerna handlar om och skapa en bild av Pippis framställning. Mellan första och andra gången vi såg filmerna valde vi att inte diskutera filmerna med varandra. Andra gången filmerna studerades fördes anteckningar om de scener som ansågs intressanta för studien. Innan filmerna studerades en tredje gång diskuterades scenerna som hade antecknats individuellt och därefter studerades de scenerna gemensamt. Valet att studera filmerna med detta tillvägagångssättet grundar sig i att vi inte ville påverka varandra i det inledande stadiet och på det viset kunde vi även bevara våra individuella synvinklar och därmed skapa en bredare diskussion av scenerna.

Efter att ha studerat filmerna en tredje gång inleddes sorteringen av de utvalda scenerna. Sorteringen av det material som hade valts ut inleddes med att vi tillsammans strukturerade upp och sorterade de olika scenerna i teman som vi kunde utläsa av det insamlade materialet. I enlighet med vad Rennstam och Wästerfors (2011) beskriver så handlar sortering om att få en överblick och skapa en förståelse, i vårt fall för de insamlade scenerna. Det var genom sorteringen och avkodningen av scenerna som vi vidare kunde utläsa att det fanns tre tydliga teman som var ständigt återkommande, vilka var karaktärsdrag, egenskaper och könsroller. Scenerna placerades in under våra utvalda teman och de scener som vi inte ansåg passade in under något av våra tre teman valdes bort.

När sorteringen och reduceringen av scenerna var färdigställd gick vi vidare till att analysera de utvalda scenerna. Efter att ha slutfört sorterings- och reduceringsprocessen så var vi väl insatta i materialet, vilket ledde oss vidare till att påbörja tolkningsprocessen av de utvalda scenerna. Analysen inleddes med att utvalda repliker från de olika scenerna identifierades

med hjälp av narrativ analys samt diskursanalys. Analysmetoderna bidrog till att få en djupare förståelse, dels för innebörden av vad som faktiskt sägs men även för att kunna sätta det i ett sammanhang i förhållande till berättelsen.

Citaten som valts ut kommer att presenteras i den empiriska analysen och kommer även att innehålla en kort förklaring av scenen alternativt introduktion till citatet. Vår tanke med det är att hjälpa läsaren att förstå situationen och vad som händer i scenen. För att ytterligare tydliggöra scenerna så hänvisas samtliga källor till appendix som refererar samtliga scener tillbaka till filmerna. Det vill säga att samtliga citat kommer direkt från filmerna tillsammans med en beskrivning av scenen och är utplacerade som blockcitat eller placerade i löpande text samt att de är kursiverade. I blockcitaten kommer beskrivningar om vad som faktiskt framkommer av scenen och vad som kan tolkas utifrån bland annat vad som sägs, tonläge, mimik och kroppsspråk. Valet till detta är dels för att kunna tolka scenens konstruktion och dels för att kunna genomföra en narrativ analys med inslag av diskursanalys.

Nästa steg i processen var att argumentera för de fynd som vi gjort, vilket gjordes genom att analysera fynden utefter vad som tidigare sagts i teorin. Vi ämnar därför i diskussionen att kommentera de befintliga teorierna genom att presentera vad vi funnit som skiljer sig från tidigare studier, vilket stämmer överens med Rennstam & Wästerfors (2011).

3.6 Avgränsningar

Studien har för avsikt att öka förståelsen för hur Pippi framställs som ledare och makthavare i populärkulturen samt vad det har för påverkan på vår syn på ledarskap. Således ämnar vi inte att studera huruvida filmerna om Pippi påverkar individer eller inte, därför är det inte av intresse att genomföra intervjuer eller enkäter.

Med hänseende till studiens omfattning och tidsbegränsning så har vi valt att endast studera karaktären Pippi och har därför valt att bortse från andra karaktär i hänseende till deras ledarskap och makt i filmerna. Vidare kommer diskussionen i studien enbart baseras på French och Ravens (1958) teori om maktbaser och Webers teori om det karismatiska ledarskapet samt tidigare forskning som presenterats i studiens andra kapitel.

Pippi finns utöver de redan nämnda filmerna även på tecknad film och serie. Författaren var inte delaktig i den tecknade serien eller filmen vilket har gjort att skillnader i framställningen av Pippi förekommer, vilket således kan ge en annan bild av Pippi och därför är de inte

aktuella för denna studie. Som nämnts i urvalsprocessen kommer inte heller filmerna *Här kommer Pippi Långstrump* (1973) eller *Pippi Långstrump* (1949) att inkluderas. Således blev valet att analysera de två filmerna där karaktären Pippi framställs i enlighet med författarens framställning för att få en mer enhetlig och rättvis bild av karaktären.

3.7 Kvalitetsbedömning

Vi ämnar att vara så transparenta som möjligt och har därför tydligt förklarat vår framställningsprocess i metodavsnittet. Valet av tillvägagångssätt som ovan beskrivits gjorde att alla tre var delaktiga i bearbetningen av materialet, vilket anses som en aspekt i att öka trovärdigheten och således tillförlitligheten (Bryman & Bell, 2017). Vidare har vi ämnat att vara transparenta i våra beskrivningar för att öka pålitligheten av studien. Vi har även tillåtit andra läsa vårt arbete för att utsätta arbetet för granskning och på så sätt öka pålitligheten ytterligare (Bryman & Bell, 2017).

Vi har försökt uppnå Bryman och Bells (2017) kriterier för överförbarhet genom att vara noggranna i vår beskrivning av hur urvalsprocessen har skett samt genom att vi avgränsat oss enbart till Pippis framställning i *Pippi Långstrump på de sju haven* (1970) och *På ryggen med Pippi Långstrump* (1970). Genom det snäva urvalet har vi getts möjlighet att skapa en djupare förståelse av karaktären. Vi visar även på transparens med beskrivningarna av vad som har exkluderats och därmed vad som kan ha missats i denna studie, vilket också får anses öka trovärdigheten för studien. För att ytterligare öka överförbarheten har vi varit noggranna med att i detalj presentera det begränsade urvalet som vi har gjort i studien. En annan åtgärd som gjorts är att vi har inkluderat appendix med en kort beskrivning av scenerna vi använt samt vilken tid i filmen som scenen utspelar sig. Det gjordes med syfte att öka transparensen och för att andra ska kunna replikera vår studie. Det ska dock tilläggas att det inte är fullständigt möjligt på grund av att sociala konstruktioner ständigt är under förändring och utveckling, därmed är det inte säkert att en snarlikt studie hade resulterat i samma utfall.

Med hög transparens är målet att försöka höja överförbarheten, men även för att kunna konfirmera denna studie. Under studiens framställning har vi även haft som mål att hålla en så objektiv hållning som möjligt, vilket är en del inom konfirmering som Bryman och Bell (2017) beskriver. Vi vill vidare lyfta att vi är medvetna om att en helt objektiv hållning sällan är möjlig då denna studie bygger på tolkningar av det empiriska materialet, vilket kan leda till att subjektivitet omedvetet kan påverka studien. För att undvika det i så stor utsträckning som

möjligt har vi under hela processen varit medvetna om vikten att förbli objektiva för att därmed undvika att våra personliga värderingar ska påverka resultatet felaktigt.

4. Empirisk analys

I vår empiriska analys presenteras de scener vi identifierat som exemplifierar maktsituationer med ledarskap och genus i åtanke. De utvalda filmerna kommer varken att presenteras i kronologisk ordning eller separerade från varandra, utan kommer att vara presenterade utifrån hur de har kunnat tolkas och tematiserats. De teman som identifierats har gett strukturen i följande kapitel: killgissande besserwissern som blev barnens bästa kompis där Pippis karaktärsdrag står i fokus. Vidare följer världens starkaste superhjälte där Pippis egenskaper redogörs. Avslutningsvis presenteras stereotypiska könsroller samt att Pippi tolkas ur ett genusperspektiv i flickan som gick sin egen väg. Analysen av filmerna som kommer att presenteras har sin utgångspunkt i analysmetodiken samt de avgränsningar som presenterats i ovanstående kapitel. Vidare leder analysen till en diskussion av de identifierade empiriska fynden.

4.1 Killgissande besserwissern som blev barnens bästa kompis

Följande avsnitt kommer analysera de scener och citat där vi utifrån materialet kunnat identifiera att Pippi har en stark påverkan. Pippi har inflytande över de ordentliga grannbarnen Tommy och Annika, vilka är hennes bästa kompisar, vilket kan urskiljas i flertalet exempel. Ett sådant exempel är när de går förbi en sjö efter att de gett sig av för att rädda Pippis pappa, kungen av Kurrekurreduddön, som har blivit tillfångatagen av sjörövare. Annika säger: *“Titta här vilken söt liten sjö. Här skulle jag vilja gå i och plaska lite.”*. Pippi svarar vad som kan tolkas bestämt: *“Vi har inte tid med det just nu.”* och de går vidare (Appendix 1:7). Det blir ingen diskussion av Pippis svar utan barnen respekterar direkt vad hon säger. Det är även hon som bestämmer hur och när saker ska bli genomförda. Det är ett av flertalet exempel som påvisar Pippis påverkan och inflytande. Vidare följer ett urval av scener där Pippis starka påverkan kommer att analyseras, följt av ett avsnitt med scener där Pippi visas som en bra kompis.

4.1.1 Killgissande besserwissern Pippi

Pippi får anses besitta mer erfarenhet än vad som kan anses normalt för barn i hennes ålder. Dessa erfarenheter har gjort att hon kan lösa problem som förmodligen ingen annan hade löst. Stor del av kunskapen Pippi besitter gör att hon kan vända situationer till sin och gruppens fördel, som exempelvis när de väljer att bygga ett flygplan av sina fynd på soptippen

(Appendix 1:6). Pippi berättar ofta och gärna historier om sina äventyr som hon har upplevt tidigare i livet, vilket möjligen kan vara något som förstärker personer i hennes omgivnings förtroende för henne. Pippi berättar bland annat för Tommy och Annika om hennes tidigare liv som sjörövare, hur hon träffat en spådam i Acapulco och hur hon färdats i en tunna nerför Niagarafallen. Annika tycker historien om Niagarafallen låter konstig, men Pippi bevisar att det inte alls är några konstigheter genom att hoppa in i en tunna som sedan i hög fart rullas ned i floden (Appendix 2:5). På så vis kan det förmodas bidra till att trovärdigheten för Pippi ökar eftersom hon styrker sina egna historier. De erfarenheter Pippi berättar om får anses som unika för en nioårig flicka att ha upplevt och kan således tolkas ligga till grund för det inflytandet hon besitter över sina vänner.

Således kan historierna som Pippi berättar i många lägen tolkas som nästan osannolika och kan anses värda att ifrågasätta. Vi har även kunnat identifiera utifrån historierna som Pippi berättar, tillika de som berättas om Pippi, att det kan vara en bidragande faktor till den ökade respekten som Pippi får anses ha byggt upp.

Emellertid kan Pippis kunskap uppfattas som enbart falsk, det vill säga att det kan tolkas att hon gissar sig fram. Även om hon inte besitter just den kunskap hon påstår, lyckas hon förmedla kunskapen på ett så pass trovärdigt sätt att de människor hon stöter på anser att det hon framför är riktigt. Det finns även exempel där personer har respekt för Pippi redan innan de träffat henne eftersom andra personer pratat och berättat historier om henne. När Pippi, Tommy och Annika går in på en krog i sjörövarbyn kommer de två sjörövarkaptenerna som tillfångatagit Pippis pappa in och beordrar sina mannar att tillfångata Pippi eftersom de själva är för rädda för att våga göra det (Appendix 1:13). I *Pippi Långstrump på de sju haven* (1970) finns det även flertalet tillfällen som Tommy och Annika rådfrågar Pippi om diverse saker och det kan tolkas att de litar blint på hennes svar.

De tre barnen sitter fast på en öde ö och Annika uttrycker att hon är rädd för att det ska finnas farliga djur. Pippi svarar då: "Det finns inga farliga djur på den här ön har jag ju sagt." Samtidigt får tittaren se ett lejon som smyger runt i buskarna omkring dem.

(Appendix 1:8)

Ovanstående scen illustrerar hur Tommy och Annika har ett stort förtroende för Pippi. Det får tolkas som att det är Pippis bestämda och övertygande tonläge som gör att barnen väljer att acceptera det hon säger som sanning. Trots att det är uppenbart att barnen har hört lejon så

räcker det att Pippi säger att det inte finns farliga djur på ön för att de ska känna sig trygga. Det kan även tolkas i *På rymmen med Pippi Långstrump* (1970) att Tommy och Annika har en stark tro på Pippis kunskap och således ifrågasätter de sällan henne.

Barnen sitter på taket på ett tåg i rörelse och Annika uttrycker ännu en gång att hon är rädd. Pippi svarar Annika genom att säga: "Tåg ska ju vara det säkraste sättet att åka på säger de ju."

(Appendix 2:8)

I citatet ovan kan det tolkas från Pippis tonläge att hon försöker lugna Annika. I sättet som Pippi uttrycker sig så använder hon ett kroppsspråk som är avslappnat och ett tonläge som kan tolkas som glatt, utan inslag av rädsla. Hon lägger även över ansvaret huruvida informationen är korrekt på andra genom att referera till "de", vilka "de" är förblir oklart. På så sätt kan det tolkas att hon avslutar konversationen och stänger möjligheten för ifrågasättande. Utöver det kan det antas hjälpa till att öka trovärdigheten trots att Pippi använder sig av en något knapphändig källa. Vidare kan de gångerna hon gissar rätt stärka upp för de gånger då hon enbart gissar. Med andra ord, när hon visar på att hennes kunskap fungerar som problemlösning styrker det gångerna när hon inte har starka argument och när hon enbart chansar. Nedan följer ett citat där Pippi igen på ett lugnt sätt löser en farlig och skrämmande situation.

Tåget som barnen reser på taket börjar närma sig en tunnel och Annika ropar högt med rädsla i rösten: "Titta Pippi, en tunnel!" Pippi svarar då: "Ja, titta en tunnel. Det är bäst vi lägger oss på magen."

(Appendix 2:8)

Barnen reagerar direkt efter att Pippi sagt till dem att lägga sig på mage vilket ännu en gång kan tolkas som att Tommy och Annika instinktivt lyssnar på Pippis kommando. Eftersom hon byggt upp den tilltro som hon har upplevs det som att hon kan uttala sig om nästan vad som helst och ändå bli betrodd, vilket visar på det inflytande hon har över Tommy och Annika.

Pippi kommer flygande ner till Tommy och Annika med en säng som blivit sammankopplad med en luftballong. Annika påpekar: "Det går väl inte att flyga med en säng!" Pippi tänker efter en kort stund och svarar sedan: "Det är ingen säng, det är en myskodil!" Tommy ställer sig frågande till hur Pippi vet om det är

en myskodil eller inte varpå Pippi snabbt svarar: "Det måste väl jag veta, jag har ju själv gjort den vettja."

(Appendix 1:2)

I citatet ifrågasätts Pippi som snabbt har svar på tal, vilket kan bidra till att trovärdigheten ökar och de två syskonen litar på det hon säger. Kreativiteten som Pippi uppvisar kan ses som nödvändig för att uppnå deras mål, om barnen inte haft tillgång till den så kallade "myskodilen" hade de antagligen inte haft möjlighet att rädda Pippis pappa. Således kan detta karaktärsdrag tolkas som en bidragande faktor till varför och hur Pippi har inflytande över Tommy och Annika. Informationen och kunskapen, om än enbart påhittad, är dels nödvändig i den situation de befinner sig i och dels är hon ensam om att besitta den.

Pippi har ovan presenterats som vad vi väljer att benämna som en killgissande besserwisser. Vidare följer en redogörelse av de karaktärsdrag som Pippi besitter som gör att hon upplevs som, vad vi har valt att benämna, en bästa kompis.

4.1.2 Bästa kompisen Pippi

I flertal scener visar det på att Pippi ofta ställer upp för andra, är omtänksam och snäll samt att det kan tolkas som att hon gör goda gärningar helt kravlöst. Vad som är intressant är att denna sida av Pippi enbart tycks komma fram när hon är i sällskap av de hon tycker om och de hon har respekt för. I nedanstående scener kommer de nämnda egenskaperna att analyseras och tolkas.

Efter att barnen lyckats befria Pippis pappa springer de tillsammans genom byn samtidigt som de blir jagade av sjörövarna. Pippi stannar plötsligt utanför krogen där Marko, en pojke som arbetar på sjörövarkrogen och har hjälpt Pippi och hennes vänner under resan samt som även kommit att bli deras vän, arbetar och säger: "Pappa, jag måste sticka in här ett tag. Spring i förväg till båten och hissa segel." Pippis pappa svarar frågande: "Ja, men du då?" Varpå Pippi utbrister: "Jag simmar ut!" Väl inne på krogen lyfter hon upp den elaka krögaren, som är Markos chef, på en krok på väggen och ger sedan Marko guldmynt. Pippi säger: "Ta de här och ge dig iväg, här ska du inte stanna." Marko blir väldigt glad och kramar om Pippi innan hon springer ut från krogen.

(Appendix 1:15)

Vad som kan utläsas från scenen är att det inte är en gåva eller tjänst som Marko bett om eller räknat med och Pippi får inget i gengäld. Eftersom att de under scenen är på väg att lämna ön, vilket kan tänkas vara för gott, bör Pippi även ha förståelsen över att de aldrig kommer att träffas igen vilket kan anses visa på ett osjälviskt, hjälpsamt, omhändertagande och stödjande beteende. Beteendet från Pippi var inte unikt från situationen med Marko utan kan anses genomsyrar Pippis karaktär.

En dag när Tommy och Annika bakar i Villa Villekulla går deras bakning något snett och det kommer mycket rök ur fönstret. Pippi kommer hem i denna stund och utbrister: "Tommy Annika, vänta! Jag kommer och räddar er!" Hon springer in för att hjälpa sina vänner.

(Appendix 2:1)

Från scenen kan det utläsas att Pippi springer in utan konsekvenstänk i ett, vad hon tror, brinnande hus för att rädda sina vänner. Beteendet kan ses som väldigt osjälviskt eftersom hon tar Tommy och Annikas säkerhet före sin egen. Vidare låter hon även Tommy och Annika bo hemma hos henne i tre veckors tid samt bjuder på mat och sovplats medan deras föräldrar är bortresta. Ett annat liknande exempel är när de ska rymma hemifrån och Pippi ordnar med matsäck till dem alla. Även när de flyger med sitt egenbyggda flygplan som flyger genom att trampa på cykelpedaler, erbjuder sig Pippi att vara den som trampar hela flygresan så de två vännerna kan sova. I slutet av *Pippi Långstrump på de sju haven* (1970) så ger hon även guldpengar till Tommy och ett pärlhalsband till Annika som tack för att de följde med och räddade hennes pappa. Utifrån dessa scener kan det tolkas som att Pippi på olika sätt ställer upp för sina vänner och att hon värdesätter de personerna som hon anser är värda hennes vänlighet.

4.2 Världens starkaste superhjärte

I tidigare kapitel har vi presenterat hur Pippi framställs genom att analysera hennes karaktärsdrag, vi kommer nu vidare att presentera egenskaper som kunnat identifieras och tolkas hos Pippi.

Pippi är inte som alla andra barn när det kommer till hennes beteende och livsstil. Hon går inte i skolan som de flesta andra barn, hon har heller inget arbete, hon äter mat med händerna och sover med fötterna på huvudkudden. Det kan även anses som att Pippi inte följer de klassiska sociala normer som finns. Pippi bor ensam i det stora huset, Villa Villekulla,

eftersom hennes pappa är kung på den avlägsna ön Kurrekurreduttön och hennes mamma är en ängel (Astrid Lindgren Company, u. å., C). Då hon inte har någon förmyndare som tar hand om henne kan det således tolkas som att Pippi inte har någon ledarfigur ovanför sig. I och med att hon inte har någon som bestämmer över henne kan det antas att hon är sin egna ledare. I och med Pippis livssituation kan det redan där antas att Pippi är väldigt speciell och i följande avsnitt kommer vi redogöra för Pippis unika egenskaper samt hur hon målas upp som en förebild för många i hennes omgivning. Avslutningsvis ser vi även till de karaktärer som inte ser henne som en förebild, utan istället ser henne som skräckinjagande.

4.2.1 Unika Pippi

Pippi är en speciell flicka med krafter utöver vad som är normalt för en nioårig flicka och även för gemene man. De unika egenskaper som Pippi innehar drar hon nytta av i sitt sätt att hantera olika situationer som hon ställs inför.

Pippi, Tommy och Annika bor under ett dygn på en gård. Det yngsta av flera barn på gården, Pisse-Nisse, går in i tjurhagen där det finns en väldigt aggressiv tjur. Pippi väljer att agera och rycker med sig en röd skjorta och springer in i hagen för att lura bort tjuren genom stereotypisk tjurfäktningsteknik och får ut Pisse-Nisse. En av pojkarna på gården uttrycker sin oro över Pippis liv när hon är inne i hagen, men Tommy försäkras honom: "Tror du, ja. Du vet inte att Pippi är starkast i världen".

(Appendix 2:10)

Scenen kan tolkas till hur Tommy har en övertygelse om Pippis speciella egenskaper. Det skulle kunna utläsas från scenen att Tommys kroppsspråk utstrålar ett lugn då han är medveten om att Pippi innehar övernaturliga krafter eftersom hon är världens starkaste och att hon har en förmåga att klara allt. Däremot kan den andra pojkens reaktion vara ett bevis på att den tilltro som Tommy har för Pippi är något som växt fram eftersom Pippi bevisat sina unika egenskaper. Det finns även andra exempel som kan tolkas som att Tommy ser Pippi som en person som klarar allt. Eftersom pojken inte har vetskap om Pippis förmågor är hans reaktion naturlig då hon befinner sig i en livsfarlig situation. Annika reagerar inte heller på att Pippi befinner sig i hagen med en aggressiv tjur. Utifrån hennes kroppsspråk och uteblivna kommentarer kan det inte heller tyda på att hon utstrålar någon oro för Pippis liv när hon befinner sig inne i tjurhagen. Det kan även anspeå på att Annika har en övertro till Pippi.

Barnen ska lämna gården som de har övernattat på och köra iväg i en bil som Pippi fått av ägaren på gården som tack för hjälpen för att hon räddat hans son Pisse-Nisse. Eftersom ägaren till gården uttrycker att bilen var helt trasig förväntade han sig inte att Tommy, Annika och Pippi skulle ha möjlighet att få igång bilen men Pippi lagar bilen och kör därefter iväg. Mannen skriker efter dem: "Stanna, stanna, kom tillbaka! Barn får inte köra bil det vet ni väl?" Tommy svarar tillbaka: "Nej det förstås, men det här är Pippi Långstrump, kom ihåg det."

(Appendix 2:11)

Även från denna scen kan det tolkas att Tommy har en övertygelse om att Pippi besitter unika egenskaper. I detta fall är han övertygad om att denna nioåriga flicka kan köra bil. För det första får det tolkas som osannolikt att en nioåring är kapabel till att köra bil och för det andra betraktas det som olagligt. Att det inte skulle vara tillåtet för Pippi att köra bil är inget som varken Tommy eller Annika reflekterar över, vilket kan vara ytterligare en indikation på att de ser Pippi som en unik person. Det skulle kunna tolkas som att de ser henne som en så pass speciell person att hon tillåts att stå över lagen. Annika säger inget i scenen ovan men hennes uteblivna reaktion kan tolkas på liknande vis, att det finns en övertro på Pippis förmågor.

Under bilfärden får Pippi bilen att flyga genom att hon flaxar med armarna. När barnen kort därefter lyckats landa med bilen på vattnet uttrycker Annika att hon var skrädd av bilfärden och Tommy säger till henne: "Var du rädd? Det behöver du inte vara, det var ju Pippi som körde!"

(Appendix 2:12)

Det framställs som att Tommy inte ser det som något problem att lägga sitt liv i Pippis händer då han är övertygad om att Pippi besitter unika förmågor. Det skulle kunna tolkas som att Annika i situationen inte är helt övertygad om Pippis förmågor, men efter att Tommy påpekar att det var Pippi som körde så kan det studeras att Annikas kroppsspråk ändras, hon ser lugnare samt mindre rädd ut. Tommy påminner Annika att det inte är någon fara när Pippi är med, Annika väljer att inte ifrågasätta hans påstående vilket kan tydas som att hon instämmer med Tommys uttalande.

När Pippis pappa är fastkedjad av sjörövarna kommer Pippi för att rädda honom. Pappan ber henne om hjälp för att bryta sig loss från metallkedjan han är fastlåst vid, vilket hon gör med enbart sina händer (Appendix 1:14). Förutom att scenen visar på Pippis unika styrka, så visar

den även på relationen mellan Pippi och hennes pappa som är kung på Kurrekurreduttön. Relationen dem emellan kan tolkas som att Pippi behåller sin ledande roll även när hon umgås med sin pappa. Vidare kan det tolkas att hennes pappa inte tenderar att behandla Pippi som den nioåriga flickan hon är, utan han kan även tolkas som övertygad om hennes unika förmågor. En del av hans övertygelse angående Pippis speciella egenskaper kan också vara grundade i att han är förälder till Pippi och ser henne därför utifrån ögonen av en förälder som ser det bästa i sina barn. Det kan dock anses konstigt att som förälder lämna ett så pass ungt barn boende ensam. Trots att hennes pappa har en formell ledarroll kan det tolkas som att denna titel inte påverkar relationen mellan dem. Det får således anses som att Pippis beteende förblir oförändrat även när hon umgås med sin pappa, som fortsätter att lyssna på Pippi och förlita sig på att hennes unika egenskaper ska hjälpa honom bli fri från sjörövarna.

Pippi visar även på en väldigt hög tro på sig själv och har svårt att se sina egna begränsningar. Vidare kan Pippis självsäkerhet fungera som en form av övertalning. Det kan även tolkas som att självsäkerheten kan fungera som ett sätt för Pippi att inspirera folk i sin omgivning. Citatet nedan illustrerar vad som kan tolkas som Pippis starka tilltro på sig själv:

Pippi, Tommy och Annika pratar om att ta sig ut på söderhavet, men de inser att de inte har någon båt. Pippi kommer då på idén att de kan ta sig fram genom att gå på vattnet, vilket Tommy ställer sig frågande till och säger: "Du är inte klok, inte kan man gå på vatten heller?" Pippi svarar då: "Hur ska jag kunna veta det när jag aldrig försökt heller?" Barnen går därefter ner mot vattnet och Pippi hoppar i, i tron om att hon ska promenera på vattenytan. Dock misslyckas hon och faller ner i vattnet. Tommy säger då hånfullt: "Där ser du att det inte gick." varpå Pippi svarar: "Såklart det inte går med en gång, man måste ju öva sig."

(Appendix 1:3)

Det framkommer som att misslyckandet inte bekommer Pippi nämnvärt och Tommy och Annika motsätter sig inte heller att Pippi inte skulle kunna lära sig gå på vattnet. Pippis sätt att uttrycka sig framförs med en sådan självsäkerhet som får utläsas att det blir svårt för Tommy och Annika att kunna säga emot påståendet. I scenen nedan så framkommer en liknande situation.

Pippi cyklar runt på en halv cykel genom staden för att leta reda på Tommy och Annika som kommit bort. Cykeln består enbart av en sadel med tillhörande ram till bakhjulet och ett löst styre. När Pippi hittar Tommy och

Annika säger Tommy: "Men Pippi, inte kan man cykla utan hjul." Var på Pippi svarar: "Nä det går ju inte, det tänkte jag inte på. Fånigt va?"

(Appendix 2:7)

Även här kan Pippis agerande tolkas som att hon själv inte ser några begränsningar för sina egna förmågor. Vidare ifrågasatte Tommy eller Annika inte heller Pippis förmåga att cykla på en halv cykel utan hjul, vilket troligen grundar sig i att hon faktiskt bevisade att det gick. Att Tommy och Annika så enkelt kan acceptera det kan tolkas som att de har en övertygelse om att Pippi besitter speciella förmågor och egenskaper som gör det möjligt för henne att bland annat cykla på en halv cykel utan hjul.

Således kan Pippis egenskaper tolkas som unika samt uppmärksammas av personer i hennes omgivning. Vad som vidare är intressant är den övertron som har identifierats att Tommy och Annika har för Pippi, vilket även kan relatera till att de ser Pippi som en form av förebild. I följande avsnitt kommer vi således fördjupa oss i hur Pippi framställs som en förebild.

4.2.2 Förebilden Pippi

I flertalet scener går det att utläsa Tommy och Annikas övertro på Pippi enbart efter vad de säger eller hur de uttrycker sig. Sången nedan är tagen från filmen *Pippi Långstrump på de sju haven* (1970) och det kan tolkas som en slags hyllning till Pippi.

'Kom an, kom an pirater, med era bomber och granater, och fasliga pistoler med krut och kulor i. Kom an nu med kanoner, och med byssor och patroner, och sablar och geväder, fastän ni får ändå stryk.

Men, här kommer Pippi Långstrump, tjolahopp tjolahej tjolahoppsansa! Här kommer Pippi Långstrump, och då går det säkert bra!'

(*'Kom an kom an pirater'*, *Pippi Långstrump på de sju haven*, 1970; Appendix 1:5).

Tommy och Annika sjunger denna låten tillsammans när de sitter i den flygande sängen. Pippi sitter och ser nöjd ut bredvid med händerna knutna bakom huvudet och sjunger stundtals med i sången. I sången sjunger de om hur Pippi inte är rädd för några sjörövare och att de kan ge sig på henne med all sin styrka men hon kommer att övervinna dem ändå. Det kan således tolkas som att hon besitter en stark tro på sig själv samt att Tommy och Annika ser henne som oövervinnlig.

När Tommy och Annikas föräldrar åker iväg i sin bil och de två barnen springer till Pippis hus kommenterar Annika: "Tänk... tänk att bo hos Pippi i tre veckor, det är inte klokt vad härligt!"

(Appendix 1:1)

I sättet Annika talar kan det tolkas som en slags avundsjuka över Pippis liv, alternativt Pippis livsstil. Det kan antas att Pippi är omtyckt av sina vänner. De uttrycker sig även på liknande vis när Tommy och Annika bestämt sig för att rymma och de försöker övertala Pippi att följa med dem på rymmen med argumentet "*det är inget skojigt annars*" (Appendix 2:3).

Utöver att Pippi kan karaktäriseras som väl omtyckt av sina vänner, kan det även antas att hon framställs som en sorts förebild för Tommy och Annika samt även för andra karaktärer som de möter i filmerna. Hur Tommy och Annika ser upp till Pippi aktualiseras i en scen när de hamnar på en soptipp efter att de förlorat sitt tidigare färdmedel, myskodilen. Det kan uppfattas att Tommy och Annika inte ser någon lösning till att komma därifrån när de befinner sig på soptippen. Dessutom ställer sig Tommy frågande till att det enbart finns en flygplanspropeller att tillgå. När Pippi däremot ser en lösning på problemet så krävs det inte mycket övertalning för att få med Tommy och Annika på den planen (Appendix 1:6). Det kan således tolkas som att Pippi sällan behöver använda sig av någon form av övertalning i sin kommunikation med Tommy och Annika.

Det kan tolkas att Tommy och Annika har väldigt stark tillit till Pippi. Det kan således antas att denna tillit bidrar till att Pippi har stort inflytande på dem och möjlighet att påverka dem.

Vid ett scenario befinner sig Tommy och Annika i en farlig situation där de hänger från en hög och brant klippvägg, det enda som håller dem uppe är att de fångas upp av repen som Pippi håller i. Trots denna farliga situation, utbrister ändå Tommy i sång: "Jag är lycklig, ja jag är lycklig, ja jag är lycklig måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag, lördag. Jag är lycklig, ja jag är lycklig hela långa veckan ut."

(Appendix 2:4)

Citatet påvisar att trots att Tommy och Annika befinner sig i en livsfarlig situation kan det tolkas att de har en stark tro på att Pippi löser situation. Vidare verkar det inte enbart vara de två barnen som har stark tilltro till Pippi, utan det kan även urskiljas bland de vuxna.

När Tommy och Annika bestämmer sig för att rymma sitter Pippi kvar med de två syskonens mamma och när det slår henne att barnen rymmer på riktigt väcks hennes oro. Efter en kort dialog med Pippi uttrycker sig mamman om det verkligen kan stämma att barnen ska rymma hemifrån och Pippi säger: "Det vore kanske bra om jag rymde med dem isåfall", varpå mamman svarar: "Ja snälla Pippi gör det [...] ja, jag vet att du passar dem så bra."

(Appendix 2:2)

Från citatet kan det antas att Tommy och Annikas mamma lägger över ansvaret till Pippi för att ta hand om hennes barn. Att en förälder lägger över ansvaret på det sättet till en nioårig flicka får tolkas som att det finns en stark tilltro på att Pippi har förmågan att ta ansvar för Tommy och Annika. Det kan även ses som att Pippi får ta över föräldrarollen, vilket kan anses vara förknippat till den förebildsroll som barn kan antas ha till sina föräldrar. Liknande händelse sker även när Tommy och Annikas föräldrar ska ge sig iväg över sommaren och lämna barnen hemma hos Pippi under tre veckors tid. Annika säger då:

"Pappa och mamma skulle på semester, men vi skulle inte följa med. Mamma var jätteorolig. Men pappa lugnade henne och sa att Pippi hade ju lovat att hålla ögonen på oss hela tiden."

(Appendix 1:1)

Eftersom barnen är i samma ålder kan det ses som något speciellt att föräldrarna låter Pippi ta hand om deras barn. I och med att föräldrarna har en viss övertygelse att Pippi besitter vissa specifika egenskaper är det en indikation på att de har en starkt tilltro till Pippi och således litar på att hon kommer att ta hand om barnen på ett tillförlitligt sätt. Vidare kan det tolkas att det är Pippis beteende som väckt intresse och känslorna av tilltro, inte enbart hos föräldrarna utan även hos Pippis pappa samt hos Tommy och Annika.

Eftersom Pippi är ett barn kan det anses lättare för ett annat barn att relatera och identifiera sig med henne, till skillnad mot vad det hade varit om Pippi varit vuxen. Det kan vara en anledning till att Tommy och Annika verkar se henne som en förebild. Det framkommer även hur respekterad Pippi får tolkas vara ur barnens ögon generellt, speciellt när Pippi, Tommy och Annika blir vänner med några barn på en gård. Hon framstår ganska direkt som ledaren av gruppen och det aktualiseras när alla barnen ska försöka komma på den bästa svordomen som de viskar i Pippis öra. Pippi är också den som utser en vinnare i vem som har den värsta svordomen (Appendix 2:9). Det skulle i scenen kunna urskiljas hur barnen verkligen ser upp

till Pippi som en förebild. Det kan även tolkas som att barnen försöker imitera Pippi och hennes sätt att vara. Således hade det kunnat vara en förklaring till varför ett av barnen som inte kan någon svordom brister ut i gråt eftersom han inte kan visa för Pippi att han också kan svordomar. Det kan ses som att han inte kan visa sin förebild att han också kan, alltså lyckas han inte att imitera sin förebild. En annan förklaring skulle kunna vara att när alla barnen kan svordomar så bygger det upp ett grupstryck, därmed behöver det inte vara att han försöka imponera på Pippi. Grupstrycket skulle kunna vara en anledning till att han känner att han inte lever upp till gruppens prestationskrav och brister därför ut i tårar.

Pippi har en roll där hon ofta tar kommandot och har en förmåga att se lösningar på de hinder som de stöter på under deras äventyr. Det är sällan Pippi stöter på någon form av motstånd från folk som respekterar henne gentemot de förslag hon kommer med. Ibland uppstår det dock motstånd, något hon oftast snabbt har svar på tal på vilket gör att Pippi allt som oftast får sin vilja igenom.

De tre barnen befinner sig i sjörövarbyn där Pippis pappa sitter tillfångatagen och barnen stannar till utanför en krog. Det är många besökare på krogen och det kommer mycket sång och ljud inifrån. Pippi säger: "Här tycker jag vi går in." Annika tvekar och svarar: "Nej, det törs vi inte." Pippi säger då: "Varför det? Här kanske är rätta stället att få veta något om pappa" och Tommy stämmer in: "Det är klart vi ska gå in."

(Appendix 1:9)

Det kan tolkas som att Pippi ofta tar kommandot vilket kan exemplifieras i ett flertal scener i filmerna. Trots Annikas tvivel och oro följer de ändå med Pippi in på krogen, vilket skulle kunna visa på Pippis inflytande över de andra karaktärerna trots att det går mot någons vilja. Det får anses som att Pippi är en förebild som således ger tillåtelse att influera, vilket har kunnat urskiljas genom att Tommy och Annika vågar säga emot och ifrågasätta Pippi. Vi menar på att Tommy och Annika väljer att lyssna och följa Pippi på grund av att de bland annat känner en stark tillit samt att de ser upp till henne. Däremot förekommer det situationer när Pippi möter karaktärer som inte kan kategoriseras som hennes vänner. Det kan då urskiljas att de enbart väljer att lyssna på henne på grund av rädsla, det vill säga av en helt annan anledning.

4.2.3 Skräckinjagande Pippi

Pippi är inte alltid snäll, som författaren själv beskrev så visar Pippi enbart respekt för de personer hon anser förtjänar det (Astrid Lindgren Company, u.å., C), vilket kan ses i scenerna med sjörövarna som tillfångatagit hennes pappa. Det kan även utläsas att den respekt som sjörövarna hyser gentemot Pippi grundar sig i andra aspekter än den respekt och tillit som till exempel Tommy och Annika har för Pippi.

Det kan således uppfattas som att Pippi använder sig av någon form av tvång mot sjörövarna och den respekt de har för Pippi verkar mer som den grundar sig i rädsla än i beundran. Pippis pappa som sitter fångslad använder Pippis namn som ett hot mot sjörövarna i flertalet scener (*Pippi Långstrump på de sju haven*, 1970), vilket kan vara en bidragande faktor till den respekt och rädsla som sjörövarna har för Pippi. De beteenden och reaktioner som sjörövarna uppvisar gentemot Pippi kan ses som en illustration av hur historier om henne har spridit sig och väckt skräck i sjörövarna trots att hon aldrig träffat dem.

När barnen kommer in på krogen i sjörövarbyn är det livlig stämning och några berusade sjörövare ger sig på Marko som arbetar på krogen. Pippi blir arg och säger: "Nu ska det bli ordning på torpet tycker jag." och lyfter upp krögaren på en krok på väggen. Därefter fortsätter hon och säger: "Får småkillar vara ute såhär sent? Jag tycker ni ska gå hem till mamma nu." och kastar ut två sjörövare genom fönstret.

(Appendix 1:10, 1:11)

Respekten och rädslan för Pippi kan även utläsas och tolkas utifrån det sätt som sjörövarna agerar när de får syn på henne. Scenen fortsätter och fler sjörövare kommer in på krogen:

Efter att Pippi kastat ut de två sjörövarna ur fönstret säger Pippi: "Sådär ja, nu var det lite trevligare här. Nu ska vi ha kul, tycker jag! Kan ni någon bra sjörövarsång?" Och sjörövarna börjar därefter sjunga efter att Pippi instruerat dem att börja genom att säga: "All right, sätt igång!" Efter sången kommer de två sjörövarkaptenerna Blod-Svente och Jocke med kniven in på krogen och får ta del av Pippis närvaro och säger: "Det är nog bäst vi går." och springer ut. Pippi vänder sig om och tittar på de andra sjörövarna och säger: "Det är lika bra ni går allihop." och alla springer ut.

(Appendix 1:12)

Det vi kan utläsa här är en annan typ av tillvägagångssätt i Pippis kommunikation som kan kopplas mer till det tvingande slaget. Kommunikationen med vännerna och sjörövarna skiljer sig i både tonläge och ordval. Således ser vi tendenser av rädsla och tvång som Pippi använder sig av mot ett fåtal karaktärer. Det får anses som tydliga kontraster när Pippi använder sig av tvång och när hon inte gör det. Med tvång kommer också rädslan vilket inte har kunnat uttolkas mer än när hon interagerar med sjörövarna som saknar respekt och tillit till Pippi.

4.3 Flickan som gick sin egen väg

Vi har nu visat på hur Pippis egenskaper kan tolkas olika beroende på mottagaren. Att Pippi inte är som alla andra har redovisats ovan, men vidare kommer hennes karaktärsdrag att analyseras och tolkas utifrån stereotypiskt manliga och kvinnliga drag. Som kunnat påvisas ovan så följer inte Pippi de sociala normerna som finns i samhället, vilket också kan tolkas som att hon skiljer sig från de könsroller som är närvarande. Visuella skillnader är att Pippi får anses klä sig annorlunda gentemot vad de andra barnen gör i filmerna, till exempel så bär hon ett par alldeles för stora spetsiga skor. Det kan framförallt tolkas som att hon klär sig annorlunda i förhållande till hur flickor vanligtvis kan tänkas klä sig. Det kan vidare även tolkas att Pippi skiljer sig i det hänseendet att flickor ofta ska äta fint och sitta korrekt, vilket får anses bygga på subjektiva uppfattningar om hur en flicka ska vara. Hon äter med händerna, använder ett svärd istället för bestick och klipper spaghetti med en sax direkt hängandes från munnen. Vidare sitter hon varken still eller fint enligt vad normen kan anse är korrekt vis för en flicka att sitta vid ett matbord.

Pippi som karaktär kan tolkas som bestämmande med tendenser till våldsamhet i sitt sätt att ta sig an sjörövarna som har tillfångatagit hennes pappa. När Pippi, Tommy och Annika befinner sig på sjörövarkrogen så hamnar Pippi i en fäktningsduell med en av sjörövarna i syfte att uppehålla dem så att Tommy, Annika och Marko kan fly (Appendix 1:13). Utifrån vad som kan tolkas som stereotypiskt manligt kan det antas att Pippi i scenen visar upp ett mer maskulint beteendet då hon ger sig in i en fäktningsduell med fullvuxna manliga sjörövare. Beteendet får Pippis karaktär att sticka ut mer då hon är den enda kvinnan som utövar våld i filmatiseringen, därmed förstärks de stereotypiska manliga dragen.

Som tidigare nämnts hjälper Pippi sin pappa när han ber henne om hjälp att bryta sig loss från metallkedjan han är fastlåst vid (Appendix 1:14). En annan scen som visar på Pippis styrka

samt andras beroendeställning till Pippi är när Tommy och Annika ska flyga iväg med flygplanet de själva byggt. Pippi lyfter upp planet över sitt huvud och börjar springa tills planet flyger av sig självt (Appendix 1:6). Det som kan tolkas från scenerna är att Pippi inte anses vara beroende av andra och sällan behöver hjälp från andra omkring henne. Vidare kan dessa scener snarare illustrerar att det är andra omkring Pippi som är beroende och behöver hjälp av henne. Det kan således antas att Pippi inte är i en beroendeställning till andra karaktärer i filmerna, utan hon leder framförallt Tommy och Annika framåt mot deras mål. När det kommer till regler och begränsningar skapar Pippi sina egna som hon följer, men ändrar även dem när det passar henne. När Pippi letar efter Tommy och Annika (Appendix 2:7) hittar hon delar till en cykel som även saknar hjul. Trots det blir Pippi glad och tar cykeldelarna och cyklar iväg.

Tommy och Annika som varit ifrån Pippi under ett tag ser Pippi när hon cyklar på sin nyfunna, halva cykel och Tommy kommenterar: "Men Pippi, inte kan man cykla utan hjul?" Pippi svarar: "Nä det går ju inte, det tänkte jag inte på. Fånigt va?"

(Appendix 2:7)

Pippis sätt att svara Tommy på kan anses som nonchalant och nästan lite förvånat, som att det inte hade slagit henne att det inte skulle gå att cykla på en halv cykel utan hjul. Det kan vidare anses dumdrigt att vara så övertygad om att det går att cykla på en halv cykel utan hjul. Det går även att tolka att Pippi har ett starkt självförtroende och att hon enbart har sina egna fysiska begränsningar att förhålla sig till, som i många fall sticker ut från normen. Utöver det kan Pippi anses ha ett starkt självförtroende rörande sin kunskapsnivå. Trots att Pippi ofta blir ifrågasatt när hon kommer med idéer eller säger saker upplevs hon ändå säker på sin kunskap. Det framkommer bland annat genom att hon inte verkar bli påverkad eller lägger någon större vikt vid att hon ibland blir ifrågasatt.

Vad som vidare kan ses som intressant i Pippis icke-stereotypiska karaktär är när det ställs i kontrast med Tommy och Annikas karaktärer. Tommy och Annika kan ses som könsstereotypiska vilket gör att Pippis icke-stereotypiska sida förstärks ytterligare. I filmerna får vi se Annika laga och servera mat samt tvätta andra personer som barnen stöter på under deras äventyr. Tommy är orädd för att anta nya utmaningar samt hjälper till att övertala Annika att följa med på Pippis alla äventyr och utmaningar. Det som kan anses intressant med dessa iakttagelser är att i filmerna framställs Tommy och Annika som typiska könsstereotyper,

men det är inget som appliceras på framställandet av Pippi. Det kan således tolkas som att Tommy och Annikas stereotypiska drag framhäver och förstärker Pippis icke-stereotypiska drag.

Med det sagt kan Pippis karaktärsdrag och egenskaper tolkas som stereotypiskt manliga. Däremot har vi även kunnat identifiera ett fåtal scener i filmerna där Pippi får tolkas anta besitta mer stereotypiskt kvinnliga drag. Scenen nedan beskriver när Pippi ber Tommy om hjälp:

Annika upptäcker en flaskpost i vattnet som Pippi simmar ut och hämtar. Pippi lämnar sedan direkt över den till Tommy och säger: "... det är lika bra att du läser, jag kan ju inte alla bokstäverna."

(Appendix 1:4)

Ovanstående scen kan tolkas som att Pippi är i en beroendeställning till Tommy, men det skulle också kunna ses som att Pippi delegerar denna uppgift till Tommy eftersom hon är medveten om sina egna begränsningar. Att Pippi väljer att lämna flaskposten till Tommy och inte till Annika, trots att det var Annika som upptäckte den, finns det för lite bakgrundsinformation för att fastställa. Annika framställs som en smart och ordningsam flicka, men trots det lämnar Pippi brevet till Tommy för att läsa. Pippis mer feminina karaktärsdrag går även att se i scenen där hon oroar sig över att Tommy och Annika har kommit bort.

När Tommy och Annika kommit bort från Pippi letar de efter varandra hela dagen. På kvällen hittar Pippi en gammal lada som hon går och lägger sig i för att sova. Hon vaknar plötsligt till liv och säger irriterat till sig själv: "Är jag klok som går och lägger mig och sover när Tommy och Annika kommer bort? Gör inte om det Pippi!" och drar sig sedan i ena flätan.

(Appendix 2:6)

Utifrån detta agerande kan det tolkas som att Pippi är omhändertagande när hon inte ens tillåter sig själv att vila innan hon hittat sina vänner. Ovanstående scen kan också tolkas som att Pippi är självuppoftande då hon vägrar låta sig själv sova som ett straff mot sig själv innan hon har hittat Tommy och Annika igen. Det finns även en indikation på att Pippis agerande kan tolkas som att hon lägger ett stort ansvar på sig själv när det kommer till att ta hand om Tommy och Annika, ett ansvar Tommy och Annikas föräldrar lagt över på Pippi.

Avslutningsvis, så har vi till övervägande del funnit stereotypiskt manliga drag och även ett fåtal kvinnliga drag. Det har även redogjorts för Pippis speciella egenskaper och karaktärsdrag som vidare i nästa kapitel kommer att diskuteras med teoretiska kopplingar.

5. Diskussion

I följande kapitel kommer våra empiriska fynd diskuteras med koppling till teorin för att på så vis besvara studiens frågeställning och uppfylla syftet. Här presenteras även våra resonemang som kommer ligga till grund för studiens slutsatser. Kapitlet är uppbyggt i följande fyra kapitel: tillit - den raka vägen till makt, där de maktbaser Pippi använder sig av beskrivs. Vidare beskrivs ledarskap i samhället med inslag av genusperspektiv i flickor, pojkar och Pippi. Att bruka utan att missbruka kommer diskuteras utifrån etiska aspekter. I avslutande kapitel, kvinnoväldet är det nya herraväldet, summeras samt sätts fynden i en bredare kontext.

5.1 Tillit - den raka vägen till makt

“Överallt missbrukas makt.” säger författaren i epigrafen i inledningen samtidigt som hon vidare menar på att karaktären Pippi är ett exempel på när makt används på ett icke missbrukande sätt (Lindgren & Zweigbergk, 1959). Vidare har Pippi varken en bestämmande position eller formell titel som i sig ger henne makt att påverka och influera, och vi kan således anta att Pippi får sin makt genom personliga attribut. Vi har i citaten i tidigare kapitel identifierat olika karaktärsdrag som Pippi innehar vilket pekar på att hennes makt har sitt ursprung i expert- och referensmakt.

Ett illustrativt exempel av expertmakt är när Pippi menar att det är självklart att hon vet att den flygande sängen heter myskodil eftersom hon själv byggt den, vilket får ses som ett självgott uttalande (Appendix 1:2). Det ska tas i beaktning att det inte behöver vara korrekt information som en person med expertmakt behöver delge, utan det grundar sig i hur det presenteras samt tidigare erfarenheter om denne person (French & Raven, 1958). Tommy och Annikas erfarenhet av Pippi är att hon ofta har förmågan att ta dem ur olika situationer som de stöter på och således har Pippi lyckats bygga upp den trovärdighet som de förlitar sig på. Trovärdigheten som Pippi har skapat ger henne också mer utrymme att påstå mer djärva saker, vilket Pippi tenderar att göra vid flertalet tillfällen. Det är intressant att se de gånger Pippi genom enbart antaganden, som hon framför med stor självsäkerhet, lyckas övertala Tommy och Annika att det hon säger är sant. Det bör tilläggas att Pippi får anses inneha mer erfarenhet och kunskap än vad många andra barn har, vilket gör att hennes trovärdighet ökar då allt hon påstår inte är baserat på antaganden. Således kan det tolkas som att Pippis antaganden bygger på de erfarenheter hon har, men i många lägen går hon i själva verket

utanför sina kunskapsgränser. Vi menar därför på att genom den kunskap och erfarenhet Pippi har, om än bara upplevd sakkunnighet, ger henne makt i enlighet med French och Raven (1958).

Det går även att utläsa att Pippi bland annat är omtänksam, omtyckt och charmig. I många lägen kan det tolkas som att Pippi inte sätter sig själv i första rummet, snarare att hon använder sin makt för att gynna andra. Det sker bland annat när hon springer in, i vad hon tror är ett brinnande hus, för att rädda Tommy och Annika (Appendix 2:1). Även när hon är jagad av sjörövare väljer hon att stanna för att hjälpa Marko att komma undan den elaka chefen (Appendix 1:15), vilket får anses som ett osjälviskt beteende. Enligt French och Raven (1958) är charmig en egenskap inom referensmakt. Huruvida Pippi är charmig eller inte får anses vara subjektivt men vi vill ändå visa på att det kan tolkas som att Pippi är charmig. Med det sagt kan det vidare tolkas att Pippi är charmig rakt igenom filmerna eftersom hon ständigt är positiv och har ett barnasinne, vilket kan förknippas med charm.

Vad som kan ses som referensmakt är i många lägen subjektivt och i de analyserade filmerna har vi således utgått mycket från hur de övriga karaktärerna reagerar på Pippis sätt att agera. Tommy och Annikas reaktioner har till stor del gett oss en enhetlig bild i att Pippis makt stämmer väl överens med French och Ravens (1958) beskrivning av referensmakt. Däremot är det intressant att se hur de karaktärer som inte kan kategoriseras som Pippis vänner reagerar på hennes agerande. De ser henne varken som sympatisk, vänlig eller speciellt charmig, vilket gör att dessa karaktärsdrag inte kan ses som en källa till makt i de lägen Pippi interagerar med dessa karaktärer. Vi menar att det snarare är rädslan för Pippi som bygger upp den makt och grad av påverkan hon har gentemot de personer som inte kan kategoriseras som Pippis vänner.

Vad som kan utläsas är att makten Pippi besitter är starkt beroende av den tillit hennes vänner har för henne. Vad som vidare kan tolkas är att försvinner tilliten, försvinner också expert- och referensmakten. Vidare kan makten anses gå hand i hand med det karismatiska ledarskapet.

5.2 Flickor, pojkar och Pippi

I analysen framkommer det bland annat att Pippi är en informell ledare och att hon uppfattas som en person som ofta hamnar i en bestämmande roll oavsett vilken situation hon möter. Utifrån vad som identifierats i det empiriska materialet finner vi en koppling mellan Pippi och det karismatiska ledarskapet.

Kopplingen för denna form av ledarskap återfinns i bland annat hennes vänners starka tilltro till henne på grund av de exceptionella egenskaper hon besitter. Bland karismatiska ledare så är det karaktäristiskt att besitta exceptionella egenskaper och behandlas därefter (Levay, 2010; Spoelstra, 2018), vilket skulle kunna urskiljas i Tommys och Annikas sätt att bete sig mot Pippi. Karismatiskt ledarskap har enligt Webers definition i sig inget med att personen faktiskt ska besitta specifika egenskaper, såsom att vara exceptionell som vi har beskrivit Pippi, utan det är något som följarna tillskriver ledaren (Spoelstra & Bos, 2011). I Pippis fall är det Tommy och Annika som tillskriver henne de exceptionella egenskaperna då de är övertygade om Pippis förmågor. Således behöver hon inte använda tvång eller våldsamhet för att få Tommy och Annika att göra som hon säger. Vi kan fastställa att Pippi besitter unika egenskaper såsom hennes styrka, övernaturliga förmågor och att hon har en lösningsorientering som kan antas skilja sig från andra barn, men även gemene man. De karaktärsdrag vi identifierat hos Pippi stämmer överens med Webers beskrivning av karismatiskt ledarskap, förutom att hon är en nioårig flicka.

Pippi är även givmild med både pengar och gåvor till de hon tycker om vilket kan relatera till karaktärsdrag hos den karismatiska ledaren och kan kopplas till att hon inte gör saker på grund av ekonomiska intressen, snarare tvärtom. Vidare har Tommy och Annika en stark tilltro till Pippi, därför får hon starkt inflytande över barnen och blir en form av förebild. Även hennes starka självsäkerhet, som kan ses som ett manligt drag, kan bidra till den övertalningsförmåga som Pippi besitter och kan på så vis inspirera sina följare. Det starka inflytandet illustreras när barnen ska ta sig ner för klippkanten (Appendix 2:4) och Pippi endast behöver säga till Tommy och Annika, utan diskussion, att de ska klättra nerför berget enbart fastspända i Pippi. Det hade således varit intressant om händelseförloppet utspelat sig med karaktärer som inte känt Pippi sedan tidigare. Frågan är då om något slags motstånd uppstått och om hon hade behövt använda sig av tvång eller våld för att få dem att gå med på idén som får anses som livsfarlig. Eftersom Tommy och Annika har en stark tilltro till Pippi gick de självmant med på vad Pippi föreslog. Det kan således tolkas som att Pippi har blivit tillskriven som karismatisk ledare utifrån bland annat händelseförloppet med Tommy och Annika. Hur händelseförloppet hade utspelats om förslagsvis sjörövarna hade varit på klippkanten med Pippi lämnas dock obesvarat.

Beskrivningen av den karismatiska ledaren innefattar bland annat en person som inte behöver förlita sig på tvång eftersom följarna känner en så stark tilltro till personen att det inte är nödvändigt (Spoelstra, 2018). I relationen med sjörövarna kan därav Pippis bild som den

karismatiska ledaren ifrågasätts. Pippis karismatiska ledarskap kan mestadels studeras när hon integrerar med de personer som hon anser värdiga hennes förtroende och respekt, vilket i filmerna oftast är andra barn. I relationerna med de karaktärer som inte kan kategoriseras som hennes vänner, vilket oftast är de vuxna i filmerna, kan det utläsas att Pippi därför inte agerar i linje med det karismatiska ledarskapet mot de karaktärerna.

Som beskrivits ovan har vi i det empiriska materialet funnit att de egenskaper som Pippi besitter kan tolkas till att hon är en karismatisk ledare. Eftersom de karismatiska karaktärsdragen appliceras på en nioårig fiktiv flicka blir det intressant att belysa genusperspektivet som framkommer i karaktären Pippi, vilket vi i följande avsnitt kommer att göra.

5.2.1 Den lilla flickan som den vuxna mannen

Det karismatiska ledarskapet som Pippi har blivit tillskriven kan utifrån Webers beskrivning anses var mer stereotypiskt manligt. Ett av fynden vi har kunnat identifiera är att Pippi utöver den makt och de ledarskapsattribut hon besitter också framställs stereotypiskt manlig, då hon kan ses som bland annat djärvare och mer tålig i förhållande till de andra karaktärerna (Miller, Rauch & Kaplan, 2016; Huimin, et. al., 2019). Det har i tidigare forskning diskuterats att karismatiskt ledarskap är förknippat med manliga attribut (Joosse & Willey, 2020), vilket gör att vårt fynd att Pippi tillskrivs det karismatiska ledarskapet förstärks ytterligare.

Vi kan vidare tolka att Pippi förbiser sina egna begränsningar och i flertal situationer agerar som en besserwisser som kan tolkas övergå till djärvhet. Vidare kan även Pippis stora skor tolkas som en symbol för den vuxna mannen, det vill säga hennes skor matchar hennes stereotypiskt maskulina egenskaper vilket även får anses skilja sig från barns egenskaper. En annan tolkning är att skorna kan ses som att hon har "stora skor att fylla", vilket också kan tolkas att hon är sin egen chef då hon inte har någon ovanför sig i form av föräldrar eller annan förmyndare, det vill säga hon är en informell ledare. Utöver det passar hon även Tommy och Annika, och det skulle kunna ses som om hon tar över föräldrarollen för dem.

Vi menar på att Pippi till övervägande del besitter, enligt tidigare forskning i ämnet, stereotypiskt manliga egenskaper, men det ska tilläggas att Pippi har karaktärsdrag som kan ses som stereotypiskt kvinnliga också. Ett stereotypiskt karaktärsdrag för kvinnor är att vara omhändertagande (Miller, Rauch & Kaplan, 2016; Huimin, et. al., 2019), vilket Pippi visar

upp när hon bland annat skuldbelägger sig själv när hon inte hittar Tommy och Annika som är vilse (Appendix 2:6).

Vidare kan det även tolkas att Pippi är väldigt självständig, vilket gör att hon överlag inte passar in på teorin "*cinderella complex*". Vad som dock skulle kunna indikera på att Pippi i vissa lägen är beroende av en manlig karaktär är i scenen när barnen hittar en flaskpost i vattnet och Pippi lämnar över flaskposten till Tommy som blir ombedd att läsa upp innehållet (Appendix 1:4). Vi har som tidigare nämnt kunnat utläsa att Pippis självständighet framkommer alltigenom filmerna då hon bor själv, inte har några vårdnadshavare eller någon som bestämmer över henne och hon tycks göra precis allt som faller henne in. Det leder oss in på varför vi inte anser att Pippi kan tillskrivas "*cinderella complex*", vilket är då det kan antas att hennes lycka inte är förknippad med en manlig karaktär, det får snarare anses som Pippi är källan till Tommy och Annikas lycka. Det gäller dock att skilja på den beroendeställning som finns inom det karismatiska ledarskap, där det krävs att hon blir tillskriven dessa egenskaper och karaktärsdrag, och maktrollen där Pippi är beroende av att andra personer följer henne. Ur det hänseendet så kan det ändå ses som att Pippi är beroende av andra, även fast det inte är i relationen där en flicka är beroende av pojke som beskrivs i begreppet "*cinderella complex*" (Dowling, 1981, citerad i Huimin et al., 2019).

I nästa avsnitt kommer vi att gå in djupare och diskutera huruvida Pippis beteende kan sättas i relation i en bredare samhällskontext. Utifrån diskussionen ovan kommer vi nu visa på hur Pippis egenskaper både kan anses vara en kamp för jämställdheten men även en bromskloss för att få in fler kvinnor till ledande positioner.

5.2.2 Feministen Pippi i samhället

Framställningen av Pippi som en stark kvinnlig ledare kan enligt viss forskning ge omvänd effekt i jämställdhetsdebatten då Muhr (2011) menar på att starka kvinnliga ledare kan stänga dörrar för andra kvinnliga ledare, vilket kan öka obalansen mellan könen. Vi kan därför se att könsstereotyper kan bidra till att hämma vår syn på ledarskapsteorier, då vi kan ha svårt att se en utvecklad bild av det karismatiska ledarskapet på grund av djupt rotade stereotyper i vårt samhälle. Utifrån Muhrs (2011) forskning så kan Pippis karaktär även sättas i ett organisatoriskt perspektiv och visar på ännu ett komplext samband. Således kan Pippis karaktär, som influerar barn till att anta hennes sätt att vara, inte nödvändigtvis ge en positiv effekt till att fler kvinnor blir ledare. Istället finns det en risk att egenskaperna bidrar till att

färre kvinnor kan inneha en ledarposition, i och med att antagandet om unika egenskaper krävs. Utifrån Pippi så kan vi gå i god för vad Jackson och Parrys (2011) samt Muhrs (2011) forskning visar på, att en kvinnlig ledare måste anta tydligare ledarskapsdrag än män för att kunna framstå som en ledare. Det vi har kunnat identifiera hos Pippi är att hon har blivit tilldelad extremt tydliga och starka egenskaper och karaktärsdrag. Det skulle kunna förklaras av att hon är en flicka och därav skulle det kunna anses att dessa drag måste vara mer framträdande för att kunna leda.

I enlighet med Bryman och Bell (2017) kan det antas att Pippi, utifrån det socialkonstruktionistiska synsättet, har påverkat flertalet generationer och även nutidens sociala konstruktioner. Det skulle kunna tolkas genom Muhrs (2011) samt Jackson och Parrys (2011) forskning att Pippi skulle kunna ha påverkat kvinnliga ledare att anta mer framträdande ledarskapsegenskaper. Det skulle även kunna indikera på att Pippis karaktär inte kan anses som en symbol för jämställdhet inom ledarskapsteorier, eftersom det genom Pippis karaktär kan anses påvisa att en kvinna ska anta mer manliga attribut för att kunna framstå som en ledare samt inneha makt. Men å andra sidan skulle Pippi ur perspektivet att inspirera fler kvinnor till att bli ledare kunna framstå som en symbol för en mer jämställd ledarskapsteori, då hon som en nioårig fiktiv figur har antagit dels karismatiskt ledarskap samt expert- och referensmakt.

5.3 Att bruka utan att missbruka, det är frågan

Utifrån vad som tidigare har presenterats i den empiriska analysen kan det utläsas att Pippi vid en första anblick inte verkar missbruka sin expert- eller referensmakt. Istället framställs det som att hon använder dessa maktkällor för att hjälpa andra, lugna situationer samt skapa förståelse för andra. Således kan det antas att Pippis vänner rättar sig efter henne frivilligt, men vid en mer djupgående inblick visar Pippi även prov på en förmåga att övertyga andra. Det skapar möjligheten för Pippi att kunna påstå olika saker till Tommy och Annika men även andra de träffar, som visar sig allt mer villiga att acceptera det hon påstår. Det leder oss in på tolkningen att Pippis sätt att övertala kan ses som en form av manipulation.

Som författaren beskrev i epigrafen i inledningen så var hennes tanke med Pippi att visa att det går att inneha makt utan att missbruka den. Det öppnar upp för en diskussion kring varför författaren valde att tillskriva en nioårig flicka de egenskaper och karaktärsdrag som presenterats i den empiriska analysen i kombination med den icke-missbrukande makten. Vi

menar på att trots att Pippis negativa sidor, ur ett makt- och ledarskapsperspektiv, är relativt dolda har vi identifierat manipulativa beteenden hos henne. En förklaring till att de upplevs som dolda kan vara eftersom att Pippi är en nioårig flicka vilket kan bidra till att lättare dölja de negativa aspekterna kring makt och ledarskap. Vidare menar vi på att genom att tilldela egenskaper och karaktärsdrag som är starkt förknippade med ledarskap och makt till en nioårig flicka så kan de manipulativa beteendena dölja sig bakom Pippis omhändertagande roll som hon antar i Tommy och Annikas närvaro.

Scenen när Tommy och Annika hänger från klippkanten (Appendix 2:4) blir därför ännu en gång intressant att tolka, men nu utifrån det etiska perspektivet. Det kan konstateras att Pippi utsätter Tommy och Annika för en livsfarlig situation vilket leder in på huruvida det agerande som Pippi uppvisar verkligen kan anses som etiskt korrekt. Det kan antas att det är på grund av den höga tillit Tommy och Annika har för Pippi som gör att de inte tvivlar på henne. Det etiska perspektivet är ständigt närvarande eftersom Pippi har en inflytande roll som skapar möjligheten för henne att påverka personer, vilket i sin tur skapar möjlighet att utnyttja ledarskapet som kan överstiga de etiska gränserna. Vi menar vidare på att den etiska aspekten får anses bli allt mer framträdande när det talas om makt och karismatiskt ledarskap samt när det är en vuxen person som besitter rollen. En förklaring skulle kunna vara att det är sociala konstruktioner som gör att Pippi kan anses framstå som ett oskyldigt barn. Den fiktiva karaktären Pippi bidrar därför med att ge en bild av makt och ledarskap där etiska aspekter är mindre framträdande. Det innebär att en mer positiv bild får anses bli framträdande genom att de presenterade egenskaperna och karaktärsdragen blir applicerade på en nioårig flicka. Om Pippi faktiskt överstiger etiska gränser får anses vara subjektivt men det som kan utläsas är att hon har ett starkt inflytande. Utifrån vad som har kunnat identifieras så tar hon med Tommy och Annika på äventyr som stundtals kan tolkas som livsfarliga. Pippi lyckas dock ändå klara av de utmaningar hon utsätter Tommy och Annika för, tack vare att hon på ett självsäkert sätt agerar som deras beskyddare.

Vidare kan det antas att det inte är någonting barn reflekterar över när de presenteras för Pippis underhållande värld, men det är direkt farliga situationer och handlingar som distribueras till tittarna. Dock är det känt från tidigare forskning att barn påverkas mer av populärkultur än vuxna (Pietilä, 2005), vilket för oss in på den debatt som cirkulerar kring Pippi. Mycket kritik har riktats mot karaktären där en hel del har handlat om bland annat dåligt inflytande. Utifrån analysen går det att se att Pippis beteende kan tolkas som direkt eller indirekt manipulerande, vilket gör att vi dels kan stämma in i debatten samt även bidra med

ett ledarskaps- och maktperspektiv. Vi menar att eftersom det mestadels är på Pippis villkor och att hon oftast får sin vilja igenom, kan det tolkas som att hon är en framgångsrik manipulatör.

Vad som gör det vidare intressant är att författarens avsikt var att framställa makt som något som kan innehas utan att missbrukas. Men i och med att Pippi besitter den makt hon gör kommer även den etiska aspekten in. Som beskrivits har vi kunnat se hur Pippi i vissa sammanhang får antas använda en form av manipulation i sitt sätt att påverka personer i sin omgivning. Utifrån definition av vad som sammankopplar makt och ledarskap har vi tidigare presenterat att det är ett sätt att påverka och influera andra till att göra saker som de annars inte hade gjort (Northouse, 2018; Yukl, 2012). Sätter vi det sedan i relation med begreppet manipulation kan det tolkas som att även detta begrepp ligger nära makt och ledarskap. Vi kan därför se i framställningen av Pippi hur hon använder makt och ledarskap som hamnar mycket nära manipulation, vilket vi tolkar att hon använder för att få med Tommy och Annika på sina äventyr.

5.4 Kvinnoväldet är det nya herraväldet

Karaktären Pippi presenterades som tidigare nämnt först i bokformat på 1940-talet och kan än idag ses som aktuell. Trots att karaktären är över 75 år gammal presenteras nutidens generationer av barn runt om i världen för Pippi. Vidare har även Weber varit aktiv sedan innan 1900-talet men i kontrast till karaktären Pippi, som än idag kan ses som mycket populär, är det många forskare som argumenterar för att det karismatiska ledarskapet är utdaterat. Dock har vi utifrån det empiriska materialet kunnat identifiera att Pippi tillskrivs det karismatiska ledarskapet, således ger våra fynd utifrån Pippi oss två insikter om synen på ledarskapsteori.

För det första kan det karismatiska ledarskapet tydligt ses i karaktären Pippi. Således fungerar karaktären som en slags motpol då viss forskning anser att vi måste gå ifrån föreställningen om det karismatiska ledarskapet eftersom det anses utdaterat. Vi kan identifiera det övermänniska karismatiska ledarskapet utifrån Webers beskrivning hos Pippi. Vi menar på att trots att det karismatiska ledarskapet inte står högt i rang i viss ledarskapsforskning idag, så förekommer det inte desto mindre i populärkulturen för många generationer världen över att ta del av. Därav kan det karismatiska ledarskapet fortfarande anses som en aktuell syn på

ledarskap eftersom det distribueras än idag i filmerna om Pippi och således även i populärkulturen.

För det andra kan Pippis karaktär anses leva kvar än idag och är en del av mångas barndom. Av den anledningen får det anses finnas något i just Pippi som gör att hon än idag är högst aktuell och relevant. Vi har försökt komma fram till vad som gör Pippi till det fenomen som hon är, vilket leder till en komplex diskussion. Vi vill påstå att den fortsatta populariteten för Pippis karaktär ligger i att än idag när det talas om karismatiska ledare får det anses vara en övervägande stereotypisk föreställning att det är en man som beskrivs, men i detta fall är det en nioårig flicka. Således kan hon ses som en symbol för att kunna ifrågasätta den stereotypiska framställningen av det karismatiska ledarskapet som återfinns i Webers beskrivning av teorin. Genom karaktären Pippi framkommer stereotypiskt karismatiska ledarskapsegenskaper. Det kan vidare antas att författaren verkar ha tagit dåtidens ledarskapsideal i beaktning och tillskrivit alla karaktäristiska egenskaper som beskriver det karismatiska ledarskapet till en fiktiv flicka. Således har inga nya egenskaper utifrån det karismatiska ledarskapet kunnat urskiljas. Det som blir uppseendeväckande är att det placerats i vad som anses avvikande, nämligen i en nioårig flicka. Att Pippi besitter dessa manliga karaktärsdrag som kan kopplas till det karismatiska ledarskapet kan vara en bidragande faktor till Pippis ständigt aktuella position inom populärkulturen, då hon sticker ut från normen.

Det Pippi vidare illustrerar är att det inte rör sig om fysiska attribut som gör en till ledare. Det vill säga att hon är en flicka i nioårsåldern som visar upp karismatiskt ledarskap vilka i ledarskapsteorin har starka kopplingar till manliga attribut. Pippi skulle kunna vara en reaktion på fördelning mellan män och kvinnor med ledande positioner som både är, men framförallt var när Pippi skapades, mansdominerat. Pippi utmanar därför våra sociala konstruktioner genom att inte inneha de fysiska attributen som för många är förknippade med det karismatiska ledarskapet. Således kan Pippi anses vara en symbol för att det inte är fysiska attribut som skapar ledaren utan det är framförallt de personliga egenskaperna som är av betydelse.

Studien har påvisat att det förekommer en stark relation mellan makt och ledarskap, vilket är i linje med tidigare forskning. Pippi var tilldelad makt av författaren och utifrån de egenskaperna har det gjorts att hon också kan tillskrivas det karismatiska ledarskapet. Vidare kan det antas att det karismatiska ledarskapet distribueras än idag i populärkulturen och kan

således fortfarande anses som en aktuell syn på ledarskap, trots påståenden från viss forskning att det skulle vara utdaterat. Det kan även anses gå ifrån bilden av att det enbart kan vara en vuxen man som tillskrivs karismatiskt ledarskap och det kan således ses som att det fått ett nytt ansikte i form av en nioårig flicka med karaktäristiska röda flätor.

6. Slutsats

Studiens syfte är att bidra med förståelse om de idéer som finns om ledarskap och makt i populärkulturen, vilket gjorts genom att undersöka hur den kända fiktiva flickan Pippi framställs ur ett makt- och ledarperspektiv. Vi har genomfört en narrativ analys med inslag av diskursanalys för att undersöka hur Pippi framställs och för att se hur ledarskap tar sig uttryck i populärkulturen i relation till makt, i denna studie mer specifikt Pippi. Forskning kring Pippi har främst handlat om genus, däremot råder det brist i forskningen kring ledarskap och makthavare i populärkulturen och det får även anses vara få artiklar som behandlar karaktären Pippi utifrån dessa perspektiv.

Genom våra empiriska fynd bidrar vi till nyansering av rådande teori genom analys av Pippis framställning. Med stöd från den presenterade teorin och analysen har vi identifierat karaktärsdrag och egenskaper hos Pippi som dels går i linje med French och Ravens (1958) maktbaser samt Webers beskrivning av det karismatiska ledarskapet. Trots att Webers beskrivning är starkt förknippat med en vuxen man visar vårt empiriska material tydligt på att det även går att finna denna typ av ledarskap i en fiktiv nioåriga flicka som varken går i skolan, har arbete eller följer klassiska normer.

Utifrån vad vi funnit hos karaktären Pippi har vi kunnat ställa oss eniga till Jackson och Parrys (2011) samt Muhrs (2011) forskning som visar på att en kvinnlig ledare behöver starkare ledarskapsdrag för att kunna leda. Fiktiva karaktären Pippi har blivit tilldelad extremt tydliga samt starka egenskaper och karaktärsdrag som vi kan se gå i linje med både Jackson och Parrys (2011) samt Muhrs (2011) tes om kvinnliga ledare. Att framställningen av Pippi, som en stark kvinnlig ledare, kan stänga dörrar för andra kvinnliga ledare och således öka obalansen mellan könen är inget vi kan uttala oss om enbart utifrån denna studie. Men vad som kan antas utifrån vårt material är att Pippi med hänsyn till det socialkonstruktionistiska synsättet kan ha påverkat flertalet generationer och även nutidens sociala konstruktioner. Således skulle Pippi kunna framstå som en symbol för ett mer jämställt ledarskap i stort, då hon kan anses som en inspirationskälla för kvinnor att eftersträva ledande roller.

Sammanfattningsvis, har vi identifierat att Pippi framställs som makthavare vilket bidrar till att hon har kunnat tillskrivas det karismatiska ledarskapet. På så vis kan Pippis makt anses ha en stor inverkan i framställningen av Pippi som ledare. Det är i sig intressant i den aspekten att det karismatiska ledarskapet anses vara en utdaterad teori och en föreställning vi bör lämna

samt det faktum att Pippi inte är en vuxen man i organisatorisk kontext. Således utmanar framställningen av Pippi synen på det karismatiska ledarskapet då hon uppfyller alla kriterier för att vara en karismatisk ledare, trots att hon är en nioårig flicka. Vi anser även att Pippi har manipulativa drag vilket leder in på en komplex frågeställning om huruvida Pippi överstiger etiska gränser eller inte.

Vi vill även betona att studien endast sträcker sig till vad vi har kunnat utläsa från karaktären Pippi i de båda filmerna och av den anledningen kan det därför inte dras några generella slutsatser. Inte desto mindre har vi funnit intressanta fynd utifrån vad som har kunnat utläsas från filmerna om Pippi och av den anledningen lämnar vi därför mer generella slutsatser till vidare forskning.

Förslag på vidare forskning

Avslutningsvis så har det under framställningsprocessen av denna studie uppkommit en del intressanta sidospår som vi inte haft möjlighet att inkludera i studien. I och med att Pippi varit aktuell i många årtionden så skulle det vara intressant att undersöka i vilken utsträckning Pippi har påverkat generationer av ledare. Eftersom den generation som finns på arbetsmarknaden idag är uppvuxna med möjligheten att titta på och studera Pippi.

Det skulle även vara intressant och studera vilket inflytande och påverkan fiktiva karaktären Pippi har haft i samhället i en större kontext. Det hade även varit intressant att se hur de egenskaper vi identifierat hos Pippis skulle ta sig uttryck i en verklig person i en organisatorisk kontext. Exempelvis skulle det kunna vara intressant att identifiera kvinnor med liknande karaktärsdrag som Pippis karaktär i organisationer, för att se hur dessa influerar andra kvinnor att ta för sig som ledare, i relation till Muhrs (2011) artikel.

Referenser

- Alvesson, M. & Spicer, A. (2012). *Ledarskapsmetaforer: Att förstå ledarskap i verkligheten*. Studentlitteratur AB, Lund.
- Astrid Lindgren Company. A. *Historien bakom Pippi*. Tillgänglig på:
<https://www.astridlindgren.com/sv/karakterarna/pippi-langstrump/historien-bakom> [Hämtad: 14 april 2021].
- Astrid Lindgren Company. B. *Film och Tv*. Tillgänglig på:
<https://www.astridlindgren.com/sv/foretaget/rattighetsomraden/film-och-tv> [Hämtad: 14 april 2021].
- Astrid Lindgren Company. C. *Pippi Långstrump*. Tillgänglig på:
<https://www.astridlindgren.com/sv/karakterarna/pippi-langstrump> [Hämtad: 30 april 2021].
- Bryman, A. & Bell, E. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder* (3. edt.). Stockholm: Liber.
- Creany, A. D. (1995). 'The Appearance of Gender in Award-Winning Children's Books'. Tillgänglig på:
<https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=eric&AN=ED391510&site=eds-live&scope=site>
[Hämtad: 15 april 2021].
- Czarniawska, B. & Rhodes, C. (2004). Strong plots: The relationship between Popular Culture and Management Practice & Theory, *Management and Humanities*, 2004:4.
- Day, D. V. (Ed.). (2014). *The Oxford handbook of leadership and organizations*. Oxford Library of Psychology.
- Eagly, A. H., Wood, W. & Diekmann, A. B. (2000). Social role theory of sex differences and similarities: A current appraisal. *The developmental social psychology of gender*, 12, 174.
- Frasher, R. S. (1977). 'Boys, Girls and "Pippi Longstocking"', *The Reading Teacher*, 30(8), pp. 860–863. Tillgänglig på:
<https://search-ebscohost-com.ludwig.lub.lu.se/login.aspx?direct=true&db=edsjsr&AN=edsjsr.20194413&site=eds-live&scope=site> [Hämtad: 27 maj 2021].
- Gardiner, M. & Tiggemann, M. (1999). 'Gender differences in leadership style, job stress and mental health in male- and female-dominated industries', *Journal of Occupational & Organizational Psychology*, 72(3), pp. 301–315. doi: 10.1348/096317999166699.
- Hinkin, T. R. (1) and Schriesheim, C. A. (2) (1989). 'Development and Application of New Scales to Measure the French and Raven (1959) Bases of Social Power', *Journal of Applied Psychology*, 74(4), pp. 561–567. doi: 10.1037/0021-9010.74.4.561.
- House, R. J. (1976). 'A 1976 Theory of Charismatic Leadership. Working Paper Series 76-06'. Toronto University. Tillgänglig på:
<https://search-ebscohost-com.ludwig.lub.lu.se/login.aspx?direct=true&db=eric&AN=ED133827&site=eds-live&scope=site> [Hämtad: 7 maj 2021].
- Huimin, X., Zhang, Z., Lingfei, W. & Cheng-Jun, W. (2019). 'The Cinderella Complex: Word embeddings reveal gender stereotypes in movies and books', *PLoS ONE*, 14(11), p. e0225385. doi: 10.1371/journal.pone.0225385.
- Hunt, C. S. (2001). 'Must See TV: The timelessness of television as a teaching tool', *Journal of Management Education*, 25(6), pp. 631–647. doi: 10.1177/105256290102500603.
- Igwe, P. A., Maddox, L., Nwajiuba, C. A. & Ochianwata, C. (2021). 'The Portrayal of Business Leaders in Movies and the Effect on Perceptions', *Quarterly Review of Film & Video*, 38(3), pp. 217–247. doi: 10.1080/10509208.2020.1764900.
- Jackson, B. & Parry, K. W. (2011). *En mycket kortfattad, ganska intressant och någorlunda billig bok om att studera ledarskap*. 1. uppl. Studentlitteratur. Tillgänglig på:

<https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=cat07147a&AN=lub.1994946&site=eds-live&scope=site> [Hämtad: 16 april 2021].

Joose, P. & Willey, R. (2020). 'Gender and charismatic power', *Theory & Society*, 49(4), pp. 533–561. doi: 10.1007/s11186-020-09392-3.

King, D. & Lawley, S. (2019). *Organizational behaviour*. 3. ed. Oxford University Press. Tillgänglig på: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=cat07147a&AN=lub.5044460&site=eds-live&scope=site> [Hämtad: 30 april 2021].

Kuri, S. K. & Kaufman, E. K. (2020). Leadership Insights from Hollywood-Based War Movies: An Opportunity for Vicarious Learning, *Journal of Leadership Studies*, 14(1), pp. 53–61. doi: 10.1002/jls.21682.

Levay, C. (2010). 'Charismatic leadership in resistance to change', *The Leadership Quarterly*, 21(1), pp. 127–143. doi: 10.1016/j.leaqua.2009.10.010.

Lindgren, A. & Von Zweigbergk, E. (1959). *Vägen till Sunnanäng*. Stockholm: Rabén & Sjögrens. Tillgänglig på: <https://www.astridlindgren.com/sv/karaktererna/pippi-langstrump/historien-bakom> [Hämtad: 27 april 2021].

Miller, M., Rauch, J. & Kaplan, T. (2016). 'Gender Differences in Movie Superheroes: Roles, Appearances, and Violence', *Ada: A Journal of Gender, New Media, and Technology*, 10. Tillgänglig på: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=mzh&AN=2017100449&site=eds-live&scope=site> [Hämtad: 31 mars 2021].

Muhr, S. L. (2011). 'Caught in the Gendered Machine – on the Masculine and Feminine in Cyborg Leadership', *Gender, Work and Organization*, 18(3), pp. 337–357. doi: 10.1111/j.1468-0432.2010.00529.x.

Nationalencyklopedin. Genus. (utan år). Manns, U. & Hirdman, Y. Tillgänglig på: <http://www.ne-se.ludwig.lub.lu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/genus>. [Hämtad: 6 maj 2021].

Nikoloski, K. (2015). 'Charismatic Leadership and Power: Using the Power of Charisma for Better Leadership in the Enterprises', *Journal of Process Management. New Technologies*, 3(2), pp. 18–27. Tillgänglig på: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=edsdoj&AN=edsdoj.56f1716319b6457d99dd9e4667d1265d&site=eds-live&scope=site> [Hämtad: 11 maj 2021].

Northouse, P. G. (2018). *Leadership: Theory and Practice*. uppl. 8 Western Michigan: Sage.

Peterson, S. B. & Lach, M. A. (1990). 'Gender Stereotypes in Children's Books: Their Prevalence and Influence on Cognitive and Affective Development', *Gender and Education*, 2(2), pp. 185–197. Tillgänglig på: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=eric&AN=EJ419461&site=eds-live&scope=site> [Hämtad: 15 april 2021].

Pietilä, V. (2005). Kapitel 6: THE IMPACT OF THE MOVIES', in *On the Highway of Mass Communication Studies*, pp. 85–103. Tillgänglig på: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=edo&AN=70220258&site=eds-live&scope=site> [Hämtad: 31 mars 2021].

Podsakoff, P. M. & Schriesheim, C. A. (1985). 'Field studies of French and Raven's bases of power: Critique, reanalysis, and suggestions for future research', *Psychological Bulletin*, 97(3), pp. 387–411. doi: 10.1037/0033-2909.97.3.387.

Powell, G. N. (2003). 'Gender and the charismatic leader: more to be learned', *Psychological reports*, 92(3 Pt 2), pp. 1103–1104. doi: 10.2466/pr0.2003.92.3c.1103.

Raven, B. H. & French Jr., J. R. P. (1958). 'Group support, legitimate power, and social influence', *Journal of Personality*, 26(3), p. 400. doi: 10.1111/j.1467-6494.1958.tb01595.x.

Rennstam, J., & Wästerfors, D. (2011). Att analysera kvalitativt material. *Handbok i kvalitativa metoder*, p. 194-210.

- Schudson, Z. C., Beischel, W. J. & van Anders, S. M. (2019). 'Individual variation in gender/sex category definitions', *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 6(4), pp. 448–460. doi: 10.1037/sgd0000346.
- Selby, K. & Cowdery, R. (1995). How to study television. Macmillan (How to study literature). Tillgänglig på: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=cat07147a&AN=lub.943752&site=eds-live&scope=site> [Hämtad: 26 april 2021].
- Skärvad, P.-H. & Lundahl, U. (2016). *Utredningsmetodik*. Fjärde upplagan. Studentlitteratur. Tillgänglig på: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=cat07147a&AN=lub.4901117&site=eds-live&scope=site> [Hämtad: 7 maj 2021].
- Spoelstra, S. (2018). 'Leadership and organization : A philosophical Introduction'. doi: 10.4324/9781315689265.
- Spoelstra, S. & Ten Bos, R. (2011). Leadership. in M Painter-Morland & R ten Bos (eds), *Continental Philosophy and Business Ethics*. Cambridge University Press.
- Sveningsson, S. & Alvesson, M. (2010). *Ledarskap*. Begreppbart, Liber.
- Svensson, P. (2019). *Diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur.
- Thomas, S. (1,3) & Le Shay, S. V. (2) (1992). 'Bad Business? A Reexamination of Television's Portrayal of Businesspersons', *Journal of Communication*, 42(1), pp. 95–105. doi: 10.1111/j.1460-2466.1992.tb00771.x.
- Thompson, T. L. & Zerbinos, E. (1997). 'Television Cartoons: Do Children Notice It's a Boy's World?', *Sex Roles*, 37(5–6), pp. 415–432. doi: 10.1023/A:1025657508010.
- Turner-Bowker, D. M. (1996). 'Gender Stereotyped Descriptors in Children's Picture Books: Does "Curious Jane" Exist in the Literature?', *Sex Roles: A Journal of Research*, 35(7–8), pp. 461–488. Tillgänglig på: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=eric&AN=EJ538703&site=eds-live&scope=site> [Hämtad: 15 april 2021].
- Uhl-Bien, M. (2006). 'Relational Leadership Theory: Exploring the social processes of leadership and organizing', *The Leadership Quarterly*, 17(6), pp. 654–676. doi: 10.1016/j.leaqua.2006.10.007.
- Urick, J. M. (2014). Wizards, Hobbits, and Kings: Leadership in Tolkien's Middle-earth and Lessons for Business Leaders, *Journal of Leadership and Management*, 2(2014) 21-29. Tillgänglig på: https://www.researchgate.net/profile/Michael-Urick/publication/276101656_Wizards_Hobbits_and_Kings_Leadership_in_Tolkien%27s_Middle-earth_and_Lessons_for_Business_Leaders/links/5550d21808ae93634ec9f059/Wizards-Hobbits-and-Kings-Leadership-in-Tolkiens-Middle-earth-and-Lessons-for-Business-Leaders.pdf [Hämtad: 14 maj 2021].
- Williams, J. R. (2006). 'Pirates and Power: What Captain Jack Sparrow, His Friends, and His Foes Can Teach Us about Power Bases', *Journal of Leadership Education*, 5(2), pp. 60–68. Tillgänglig på: <https://search-ebscohost-com.ludwig.lub.lu.se/login.aspx?direct=true&db=eric&AN=EJ1136426&site=eds-live&scope=site> [Hämtad: 21 april 2021].
- Yukl, G. (1989). 'Managerial Leadership: A Review of Theory and Research', *Journal of Management*, 15(2), p. 251. doi: 10.1177/014920638901500207.
- Yukl, G. A. (2012). *Ledarskap i organisationer. [Elektronisk resurs] : en praktisk och teoretisk grundbok*. Prentice Hall. Tillgänglig på: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=cat07147a&AN=lub.6690041&site=eds-live&scope=site> [Hämtad: 21 april 2021]
- Yukl, G. and Falbe, C. M. (1991). 'Importance of Different Power Sources in Downward and Lateral Relations', *Journal of Applied Psychology*, 76(3), pp. 416–423. doi: 10.1037/0021-9010.76.3.416..

Studieobjekt

Pippi Långstrump på de sju haven (1970). [Film] Regissör: Olle Hellbom. Sverige: Svensk Filmindustri.

På rymmen med Pippi Långstrump (1970). [Film] Regissör: Olle Hellbom. Sverige: Svensk Filmindustri.

Appendix

1. Pippi Långstrump på de sju haven (1970)

Under sommaren som filmen utspelar sig ska Tommy och Annikas föräldrar resa bort och Pippi ska då agera deras barnvakt, trots ingen nämnvärd skillnad i ålder mellan de tre barnen. I början av filmen hittar Annika tillsammans med Tommy och Pippi en flaskpost som har skickats från Pippis pappa. I brevet står det skrivet att han har blivit tillfångatagen av sjörövare och sitter fängslad i en sjörövarby, Porto Piluse. De tre barnen ger sig av för att rädda Pippis pappa och reser med bland annat en säng som är ihopbyggd med en luftballong, ett egenbyggt flygplan och ett stulet sjörövarskepp. På vägen möter de farliga djur, sjörövare och flyger över aktiva vulkaner. Men tack vare Pippis uppfinnesrikedom och positiva inställning så tar de sig igenom alla farliga problem de stöter på. Barnen kommer tillslut fram till sjörövarbyn där Pippis pappa sitter tillfångatagen och de lyckas frita honom. De tar sig gemensamt från sjörövarbyn för att rädda skatten. Slutligen återvänder Pippi, Tommy och Annika hem medans Pippis pappa ger sig iväg för att gömma skatten på ett nytt ställe.

Benämning	Tid	Scenbeskrivning
1:1	02:20-03:09	Tommy och Annikas föräldrar lämnar för sin semester, barnen springer hem till Pippi för att flytta in under tre veckor över sommaren.
1:2	04:13-04:27	Pippi kommer inflygandes i sin flygande säng, även kallad myskodil.
1:3	05:40-06:02	Pippi prövar att gå på vatten vilket visar sig att hon inte kunde på första försöket.
1:4	06:03-06:46	Pippi ber Tommy läsa flaskposten.
1:5	10:39-11:15	Barnen sjunger Pippis sång 'Kom an kom an pirater' tillsammans i myskodilen.
1:6	15:10-16:59	Barnen kommer fram till soptippen där de hittar olika delar för att bygga ett flygplan. De bygger ett flygplan som Pippi lyfter upp och springer igång.
1:7	21:50-22:10	Pippi, Tommy och Annika går förbi en sjö och Annika blir sugen på att bada, men Pippi säger nej till det.

- 1:8** 23:40-23:49 Pippi, Tommy och Annika har hamnat på en öde ö och Annika blir rädd för att det kan finnas farliga djur. Pippi säger till dem att det finns inga farliga djur där.
- 1:9** 41:20-43:20 Barnen kommer fram till en krog i sjörövar byn och väljer att gå in. Sjørövarna skojar med Pippi om hennes hår och Pippi tycker det påminner om hennes tid som sjörövare.
- 1:10** 43:20-43:40 Pippi hänger upp krogägaren på väggen.
- 1:11** 43:47-44:13 Pippi skyller problemen som uppstått på krogen på de två sjörövarna och kastar ut dem genom fönstret.
- 1:12** 44:50-47:35 De två sjörövarkaptenerna kommer in på krogen när det är full dans.
- 1:13** 49:13-49:28 På sjörövarkrogen skickar en av sjörövarkaptenerna en av sina mannar till att slåss och tillfångata Pippi eftersom han själv inte vågar.
- 1:14** 1:18:56-1:19:12 Pippi drar loss den kedja Pippis pappa sitter fastkedjad med, enbart med sina händer.
- 1:15** 1:20:12-1:20:41 De är påväg och rymma från sjörövarbyn med sjörövarna jagades efter sig. Pippi väljer att springa inom sjörövarkrogen för att lämna guldpengar till Marko och hänga upp krogägaren på väggen innan hon fortsätter mot skeppet som de andra.

2. På rymmen med Pippi Långstrump (1970)

Tommy och Annika är trötta på sin mammas tjat om att hjälpa till hemma under deras sommarlov. En vacker och solig dag när de får i uppgift att rensa jordgubbslandet får de nog och bestämmer sig för att rymma hemifrån. Deras mamma ber Pippi att följa med och hålla ett öga på dem och Pippi ställer upp. Under deras äventyr på rymmen så åker Pippi försränning i en tunna, cyklar på en halv cykel utan hjul, går i taket med hjälp av klister på skorna, går på lina mellan två hustak samt att de kör med en flygande bil. Tillsammans klättrar barnen nerför en klippvägg, hoppar på ett tåg och åker med på taket, hoppar av tåget på ett hösläp och åker med till ägarens gård. Efter alla äventyr som barnen var med om på rymmen så beslutar sig Tommy, Annika och Pippi för att åka hem igen till Tommys och Annikas föräldrars stora glädje.

Benämning	Tid	Scenbeskrivning
2:1	02:50-03:45	Tommy och Annika bakar i Villa Villekulla och mycket rök kommer ut ur fönstret, det ser ut som att hela huset kommer brinna ner. Pippi som kommer hem just då försöker släcka elden och springer in i huset för att hjälpa Tommy och Annika.
2:2	09:00-09:32	Pippi lovar Tommy och Annikas mamma att rymma med barnen för att hålla ett öga på dem.
2:3	09:57-10:18	Tommy och Annika övertalar Pippi att rymma hemifrån tillsammans med dem.
2:4	28:54-31:06	Pippi, Tommy och Annika klättrar ner för en klippvägg.
2:5	32:34-33:25	Pippi berättar att hon tidigare åkt ner för Niagarafallen i en tunna. De hittar en tunna och Pippi hoppar ner i den. Tommy och Annika knuffar på så tunnan med Pippi i hamnar i forsen.
2:6	42:05-42:15	Pippi blir arg på sig själv och drar sig i håret för att hon gått och lagt sig medan Tommy och Annika är försvunna.
2:7	44:24-46:35	Pippi cyklar på en halv cykel utan hjul.
2:8	50:20-50:30	Pippi, Tommy och Annika åker på taket av ett tåg.
2:9	58:10-1:00:10	Barnen sitter och viskar svordomar på höskullen.

- 2:10** 1:04:56-1:07:00 Pippi tjuvfåktas med en aggressiv tjur för att rädda Pisse-Nisse från tjuren.
- 2:11** 1:09:08-1:09:20 Pippi, Tommy och Annika kör från gården i en bil som de lyckats laga, bilen hade de fått av ägaren av gården. Eftersom bilen är söndrig flyger de med den, Pippi lyfter den genom att flaxa med armarna.
- 2:12** 1:14:40-1:14:50 Pippi har precis landat i vattnet med bilen som hon hade fått att flyga genom att flaxa med armarna. Annika uttrycker rädsla men Tommy försäkrar henne om att Pippi hade allt under kontroll.